

لاونلى لر كىتابى

موقدمه

«لاونلى لر كىتابى» انسرائىللى لرئن حله ده سئنا داغىندا قالماسىنى تصوئر ادئر. بو كىتاب قدئم انسرائىلئن عىبادت و دئنى مراسملرئندن بحث ادئر. بو كىتابدا ير كى، گؤروروك نجه لوى طابفاسىندان اولان هارون و اونون اوغوللارى كاهنلىك وظئفه سننه تعيئن اولونورلار. كىتابىن اصل مؤوضوعسو بودور كى، تارىنىن موقدسلئىنى گؤز قاباغىنا قوسون و اونولا نجه صمئمى بئر رابئطه قورماقدان دانىشسىن.

كىتابىن مضمونو:

تقدئم و قوربانلار حاقىندا قانونلار ۱:۱-۳۸:۷
هارونون و اونون اوغوللارىنىن كاهنلىئه تعيئن اولونماسى ۸:۱-۱۰:۲۰
پاكلېق و نچئسلىك حاقىندا قانونلار ۱۱:۱-۳۳:۱۵
كفاره گونو ۱۶:۱-۳۴
تقدئس اولونما و عىبادت حاقىندا قانونلار ۱۷:۱-۳۴:۲۷

یاندیرما قوربانی

باشی و پئی ائله بئرلئکده، تشکه-تشکه دوغراسین؛ کاهئن ده قوربانی قوربانگاهین اودونلاری ائله قالانان اود اوستونه دوزسون. ۱۳ آما ائچ آلاتی و آیقلارینی او آدم سو ائله یوسون. کاهئن بونلارین هامیسینی تقدیم اتسن و قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین. بو، یاندیرما قوربانی دیر؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدیم اولونان قوربان دیر.

۱۴ آما اگر اونون ربّه یاندیرما قوربانی، قوشدان عئبارتدئر، او زامان قوربانی قومرولردن، یا دا گؤیچنلردن گئتمه لی دئر. ۱۵ کاهئن اونو قوربانگاهدا گئترسن، بویونو اوزوب، باشینی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین؛ اونون قانی گرک قوربانگاهین یان طرفندن آخیدیلسین. ۱۶ کاهئن قوشون چئنه دانینی فضلهری ائله چیخاردیب، قوربانگاهین شرق طرفنه، کوللویه آتسین. ۱۷ سونرا قوشو قانادالاریندان پارچالاسین، آما ائکی یره بؤلمه سئن. بوندان سونرا کاهئن قوشو قوربانگاهدا اودونلا قالانان اود اوستونده توستوله دئب یاندیرسین؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدیم اولونان قوربان دیر.

تاخیل تقدیمی

۲ کئمسه ربّه تاخیل تقدیمی گئترسه، تقدیمی نارین اون اولسون، اوستونه ده یاغ تۆکوب، کوندور قویسون. ۲ اونو هارون نسلئندن گلن کاهئنلره گئترسن. کاهئن بشر اووچ نارین اونلا یاغ و کوندورون هامیسینی گؤتوروب، قوربانگاهدا خاطرّه تقدیمی اولاراق توستوله دئب یاندیرسین؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدیم اولونان قوربان دیر. ۳ تاخیل تقدیمئنن قالان حصّه سی هارونلا اوولادلارینا عایید اولسون. بو حصّه رب اوچون اودلا اولونان تقدیملردن لاپ موقدسی دئر.

۴ تندرده پیشئرلمئش تاخیل تقدیمی گئترنده، یاغلا قاتیشمیش نارین اوندان

رب موسانی چاغیریب حوزور چادیریندان اونا بله ددی: ۲ «ائسرائیل اوولادلارینا دانیشیب اونلارا بله ده: "سئزدن هر کس اؤز حیوانلاریندان ربّه قوربان گئترنده، قوربانلیغینیزی گرک قویون-کچندن، یا دا مال-حیواندان گئترسن.

۳ اگر یاندیرما قوربانی قویون-کچندندر، گرک عیبسنر ارگک بشر حیوان اولسون. قوربانی گرک حوزور چادیرینن گئترئشه اوستونه تقدیم اتسن کی، ربئن حوزوروندا مقبول اولسون. ۴ او آدم گرک ائنی یاندیرما قوربانین باشینا قویسون کی، قوربان، اونون حاقیندا کفاره کئمی قبول اولونسون. ۵ او، گامیشی ربئن حوزوروندا گئسن. هارون نسلئندن اولان کاهئنلر، گرک قانی تقدیم ادئب، او قوربانگاهین هر طرفنه سبسنلر کی، حوزور چادیرینن گئرنشی یاپیندیر. ۶ سونرا او آدم یاندیرما قوربانین دئسنی سویوب، قوربانی تشکه-تشکه دوغراسین. ۷ کاهئن هارونون اوولادلاری قوربانگاهدا اود قالاییب، اوستونه اودون قویسونلار. ۸ سونرا هارون نسلئندن اولان کاهئنلر، بو تشکه لرله گامیش بالاسینن باشینی و پئیینی قوربانگاهین اودونلاری ائله قالانان اود اوستونه دوزسونلر. ۹ لاکئن قوربانین ائچ آلات و آیقلارینی او آدم سو ائله یوسون. کاهئن بونلارین هامیسینی قوربانگاهدا توستوله دئب، یاندیرما قوربانی یاندیرسین؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدیم اولونان قوربان دیر.

۱۰ آما اگر اونون یاندیرما قوربانی قویون-کچندندر، گرک عیبسنر ارگک حیوانی گئترسن. ۱۱ اونو قوربانگاهین شئمال طرفنده، ربئن حوزوروندا کئسن؛ هارون نسلئندن اولان کاهئنلر حیوانین قانینی قوربانگاهین هر طرفنه سبسنلر. ۱۲ سونرا او آدم حیوانی،

بو ربه خوش عطر اوچون، اودلا تقدّم اولونان قورباناندير.

باريش قوربانى

۳ اگر كنمسه باريش قوربانى گنترسه و قوربانليق مال-حيوانداندير، گرگ ربئن حضورنا عيسئز ارگك يا دا دئشى حيوان تقدّم اتسن. ۲ قوى آدام اللنى قوربانليغين باشينا قويوب، حضور چاديرنين گنترشنده گسستن و هارون نسلندن گلن كاهنلر، قانى قوربانگاهين هر طرفنه سپسئلر. ۳ قوى او آدام باريش قوربانيندان بونلارى اودلا ربه اولونان تقدّم كنى گنترسن: ائچ الاتى اورتن پئى و اوستوندهكى بوتون پئى، ۴ بلنندهكى هر ائكى بؤيره پئى، اوستوندهكى پئى ائله و قارا جئيه رئن قويروغا بئزهر حئصه سئنى. بونلارى بؤيره كلرى ائله بئرلئكده چيخارتسين. ۵ بونلارى هارون اوولادلارى قوربانگاهدا، اودونلارلا قالانان اود اوستوندهكى يانديرما قوربانى ائله توسئوله دئب يانديرسينلار؛ بو ربه خوش عطر اوچون، اودلا تقدّم اولونان قورباناندير.

۶ لاكنن اگر ربه تقدّم اولونان باريش قوربانى قويون-كچئندنئر، قوى او عيسئز ارگك و يا دئشى حيوان گنترسن. ۷ اگر گنتردئى قوربان بئر قوزودور، اودا اونو ربئن حضوروندا تقدّم اتسن، ۸ اللنى قوربانين باشينا قويوب، اونو حضور چاديرنين قاباغندا گسستن و هارون اوولادلارى قانى قوربانگاهين هر طرفنه سپسئلر. ۹ او آدام باريش قوربانيندان بونلارى اودلا ربه اولونان تقدّم كنى گنترسن: پئىنى، پل سومويونه ياخين گسئدى بوتون قوروغونو، و ائچ الاتى اورتن پئى و اوستوندهكى بوتون پئى، ۱۰ بلنندهكى هر ائكى بؤيره پئى اوستوندهكى پئى ائله، و قارا جئيه رئن قويروغا بئزهر حئصه سئنى. بونلارى بؤيره كلرى ائله بئرلئكده

دوزلمئش ماياسيز فطئرلر، يا دا اوستونه ياغ سورتلموش ماياسيز كولچهلر تقدّم ات.

۱۵ اگر تقدّمئن ساجدا پشمئش تاخيل تقدّمى دئر، گرگ نارين اوندان، ماياسيز و ياغلا قاتيشميش اولسون. ۱۶ اونو تئكه-تئكه اده جكسن و اوستونه ياغ توكه جكسن. بو، تاخيل تقدّمى دئر.

۱۷ اگر تقدّمئن تاوادا پئشن تاخيل تقدّمى دئر، او گرگ نارين اون و ياغلا حاضيرلانسين. ۱۸ بو شيلرله حاضيرلانان تاخيل تقدّمى ربئن يانينا گنترنده، او گرگ كاهنه ورنلئن و كاهن تقدّمى قوربانگاهدا آپارسين. ۹ كاهن بو تاخيل تقدّمئندن، خاطره تقدّمى اولان اون پايى گؤتوروب، اونو قوربانگاهدا توسئوله دئب يانديرسين؛ بو ربه خوش عطر اوچون، اودلا تقدّم اولونان قورباناندير. ۱۰ تاخيل تقدّمئن قالان حئصه سى هارونلا اوولادلارينا عاييد اولسون. بو حئصه اودلا ربه اولونان تقدّم لردن لاپ موقدسى دئر.

۱۱ ربه گنتردئىن هچ بئر تاخيل تقدّمى، مايالى خمئردن حاضيرلانماسين. تركئبنده مايا و يا بال اولان تقدّم رب اوچون گنترلئسن. توسئوله دئلب يانديريلماسين. ۱۲ محصولون ائلك ثمرئنى ائلك محصول تقدّم لرى اولراق ربه گنترئن. اما خوشا گلن عطر كنى قوربانگاهدا تقدّم اولونماسين. ۱۳ تاخيل تقدّم لرنئن هر بئرئنى دوزلا؛ بله جه تارئين عهدئنن دوزونو تاخيل تقدّمئندن قيميما؛ بوتون تقدّم لرنئى دوزلا.

۱۴ اگر سن ربه نوباريندان تاخيل تقدّمى گنتررسن، اودا تزه تاخيل باشلارئينى اوددا قوووروب، يارماسينى نوبار تاخيل تقدّمى اوچون تقدّم ات. ۱۵ اونون اوستونه ياغ توك، كوندور قوى. بو، تاخيل تقدّمى دئر. ۱۶ كاهن بئر آز يارمانى ياغى ائله گؤتوروب، بوتون كوندورو ائله اونون خاطره تقدّمى توسئوله دئب يانديرسين؛

چادیرینا گئترسئن. ۶ کاهئن بارماغینی قانا باتیریب، ربئن حوزوروندا، موقدس یرئن پردهسی قاباغیندا، یدئی دفه سپسئن. ۷ سونرا کاهئن حوزور چادیریندا، ربئن قاباغیندا اولان عطئرلی بوخور قوربانگاهینین بوینوزلارینا او قانندان بئر آز چکسئن، گامیشین قانینین قالان حئصه سئنی او قوربانگاهین آلتلیغینا تۆکسون کی، حوزور چادیرینین گئترشئنده یاندریما قوربانلاری اوچون قورولوب. ۸ کاهئن گونا قوربانلی اولان گامیشین پئینی کامل گؤتورسون. ائچ آلاتی اؤرتن پئیی و اوستونده کی بوتون پئیی، ۹ بلننده کی هر ائکی بؤیره یی اوستونده کی پئیی ائله، قارا جئیه رئن قویروغا بَنزهر حئصه سئنی. بونلاری بؤیره کلری ائله بئرلنکده چیخارتسین. ۱۰ بونلارین هامیسی باریش قوربانلی اولان اؤکوزدن گؤتورولدوبو کئمی گؤتورولسون و کاهئن اونلاری یاندریما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهدا توستوله دئب یاندریسین. ۱۱ لاکئن گامیشین دَرئسنی، بوتون آت و باشینی، آیقلار و ائچ آلتینی، و باغیرساغینی، ۱۲ یعنی، هر قالان حئصه سئنی دوشرگه دن قیراغا چیخاردیب، کول تۆکولن پاک بئر یره گئترسئن و اورادا اودون اوستونده اونو یاندریسین. کول تۆکولن یرده گرک یاندریلین.

۱۳ اگر بوتون آسرایئل جاماعاتی سهُو اتسه لر و بو اونلارین نظرئندن قاچسا، و ربئن قدغن اتدئکلرئتن بئرئنی یرئنه یتئرئب، تقصئرکار اولسالار، ۱۴ اتدئکلری گونا آشکارا چیخاندا، جاماعات مال-حیواندان گونا قوربانلی اولاراق بئر گامیش گؤتوروب، حوزور چادیرینین قاباغینا گئترسئلر. ۱۵ جاماعاتین آغساقاللاری ربئن حوزوروندا اللرنئی گامیشین باشینا قویوب، ربئن حوزوروندا اونو گئسئلر. ۱۶ سونرا مسح ادئلئش کاهئن گامیشین قانیندان گؤتوروب، حوزور

چیخارتسین. ۱۱ او واخت کاهئن بونلاری خوزک کئمی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندریسین؛ بو رب اوچون اودلا تقدئم اولونان قوربانلیر.

۱۲ او اگر آدامین قوربانلیغی بئر کچی دئر، قوی اونو ربئن حوزوروندا تقدئم اتسئن، ۱۳ الئی حیوانین باشینا قویوب، اونو حوزور چادیرینین قاباغیندا گئسئن. هارون اؤولادلاری قانینی قوربانگاهین هر طرفئنه سئسئلر. ۱۴ او آدام اوندان بونلاری اودلا ربّه تقدئم اتدئی قوربان کئمی گئترسئن: ائچ آلاتی اؤرتن پئیی و اوستونده کی بوتون پئیی، ۱۵ بلننده کی هر ائکی بؤیره یی اوستونده کی پئیی ائله، قارا جئیه رئن قویروغا بَنزهر حئصه سئنی. بونلاری بؤیره کلری ائله بئرلنکده چیخارتسین. ۱۶ کاهئن بونلاری قوربانگاهدا خوزک کئمی توستوله دئب یاندریسین؛ بو ربّه خوش عطئر اوچون، اودلا تقدئم اولونان قوربانلیر.

بوتون پئیی ربّه عاییددیر. ۱۷ بو، بوتون یاشادیغینیز یرلرده نسلدن-نسله سنئرن اوچون ابدی قیادادیر: نه پئیی ییئن، نه ده قان.“

گونا قوربانلی

۴ رب موسایا ددی: ۲ «آسرایئل اؤولادلارینا بله ده: ”اگر بئری ربئن بو یوردوقلارینین بئرئنده، بلمه دن ربئن قدغن اتدئی بئر شی اتسه، ۳ اگر مسح ادئلئش کاهئن گونا ائشله دئب تقصئری خالقا گئترسه، او گوناها گؤره ربّه گونا قوربانلی اولاراق عیبسئز بئر گامیش تقدئم اتسئن. ۴ گامیشی حوزور چادیرینین گئترشئن، ربئن حوزوروندا گئترسئن و الئی حیوانین باشینا قویوب، اونو ربئن حوزوروندا گئسئن. ۵ سونرا مسح ادئلئش کاهئن گامیشین قانیندان گؤتوروب، حوزور

تقصیرکار چيخارتسا،^{۲۸} ائشلندئیی گوناہ اؤزونه آشکار اولاندا، او گوناہینا گۆره عیسیئر بئر دئشی کچی اؤزو اوچون قوربان گئرسئن،^{۲۹} و ائئنی گوناہ قوربانینین باشینا قویوب، بو گوناہ قوربانینی یاندیرما قوربانلاری گسئلن یرده گسئلن.^{۳۰} سونرا کاهئن بارماغی ائله قوربانین قانیندان بئر آز گۆتوروب، یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن؛ قانین قالان حصّه سئنی ده قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون.^{۳۱} سونرا حیوانین بوتون پئیشنی باریش قوربانینین پئیشنی چيخارتدیغی کئمی چيخارديب، اونو ربتن خوشونا گلن عطشرلی قوربان کئمی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرین. بونونلا کاهئن او آدم اوچون کفاره اتسئن و او، باغیشلانار.

^{۳۲} اگر آدم گوناہ قوربانى اولاراق قوزو گئرسه، قوی او قوزو عیسیئر دئشی حیوان اولسون.^{۳۳} و ائئنی گوناہ قوربانینین باشینا قویسون و اونو یاندیرما قوربانلاری گسئلن یرده گسئلن.^{۳۴} سونرا کاهئن بارماغی ائله گوناہ قوربانینین قانیندان بئر آز گۆتوروب، یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن؛ قانین قالان حصّه سئنی ده قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون.^{۳۵} سونرا او آدم قوزونون بوتون پئیشنی باریش قوربانى اولان قویونون پئیشنی کئمی چيخارتسین و کاهئن اونو ربّه تقدئم ادئب قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین. بونونلا کاهئن او آدم اوچون، ائشلندئیی گوناہی کفاره اتسئن، و او باغیشلانار.

۵ اگر بئر نفر گۆردویو و یا ائشتدئیی بئر شی حاقیندا جاماعات قاباغیندا شهادت ورمهسه، تقصیری اؤز بونونادیر. ^۲ بئلمه دن هر هانسی بئر نجئس شیہ توخونان، ائستر نجئس وحشی حیوانین لشی اولسون، ائستر نجئس مال-حیوانین لشی، یا دا

چادیرینا گئرسئن.^{۱۷} کاهئن بارماغینی قانا باتیریب، ربتن حوضوروندا پرده نئن قاباغینا یدئ دفه سپسئن.^{۱۸} کاهئن او قانندان بئر آزینی حوضور چادیریندا ربتن قاباغینداکی قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن و گامیشین قانینین قالان حصّه سئنی او قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون کی، حوضور چادیرینین گئرنشئنده یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولوب.^{۱۹} او گرک حیوانین بوتون پئیشنی گۆتورسون و قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین؛^{۲۰} گوناہ قوربانى اولان گامیشا نه جور اتسه، بو گامیشا دا همَن جور اتسئن. بونونلا کاهئن خالق اوچون کفاره اتسئن و خالق باغیشلانار.^{۲۱} سونرا کاهئن گامیشی دوشرگه دن قیراغا چيخارديب، اولکی گامیشی یاندیران کئمی، اونو دا یاندیرسین. بو، جاماعات اوچون ورئلن گوناہ قوربانى دیر.

^{۲۲} باشچیلاردان بئری بئلمه دن گوناہ ائشله دنده و سهون تاريسی ربتن قلدغن اتدئیی بئر ائش گۆروب تقصیرکار چيخاندا، ^{۲۳} ائشلندئیی گوناہ اؤزونه آشکار اولان واخت، تقدئمی اوچون بئر ارگک و عیسیئر کچی قوربان گئرسئن.^{۲۴} ائئنی ارگک کچئنن باشینا قویوب، اونو ربتن حوضوروندا، یاندیرما قوربانلار گسئلن یرده گسئلن. بو، گوناہ قوربانى دیر.^{۲۵} سونرا کاهئن بارماغی ائله گوناہ قوربانینین قانیندان بئر آز گۆتوروب، یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن. قانین قالان حصّه سئنی ده یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون.^{۲۶} سونرا او حیوانین بوتون پئیشنی باریش قوربانینین پئیشنی کئمی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین. بونونلا کاهئن او آدم اوچون گوناہینی کفاره اتسئن، و او باغیشلانار.

^{۲۷} اگر خالقدان بئر نفر سهون ربتن قلدغن اتدئکلرئنن بئرئنه عمل ادئب، اؤزونو

قویسون، نه ده کوندور. چونکی بو گوناہ قوربانی دیر. ۱۲ اونو کاهنتن یانینا گتیرسن. کاهنت اوندان خاطرہ تقدیمی اولاراق بئر اوووج گؤتورسون و اونو ربّه تقدیم اتسن و قوربانگاها توستوله دئب یاندریسین. بو، گوناہ قوربانی دیر. ۱۳ بونولا کاهنت او آدم اوچون ائشلئتدی هر هانسی بئر گوناہی کفاره اتسن کی، او آدم باغیشلانسن. قالان حصّه تاخیل تقدیمی کیمی کاهنته عاید دیر.»

تقصیر قوربانی

۱۴ رب موسایا ددی: «خیات ادن و ربئن موقدس شیلرئنه سهون گوناہ ادن هر کس، تقصیر قوربانی اولاراق سورودن عییسز بئر قوچ گتیرسن. بو تقصیر قوربانی موقدس مکانین شیکلئنه* مونسب، گوموش شیکله گرک قییمت قویولسون. ۱۶ موقدس شیہ ووردوغو زئیانی دا قوی او آدم ورسن و اوستونه بشده بئرئنی علاوه ادئب کاهنته ورسن؛ کاهنت اونون اوچون تقصیر قوربانی اولان قوچلا کفاره اتسن کی، او باغیشلانسن.»

۱۷ اگر بئر نفر ربئن قدغن اتدی بوتون امرلرئئن ضدئنه بئر ائش گوروب گوناہ ائشلتسه و بونو بئلمه دن اتسه، گئنه ده تقصیرکار ساییلیب جزاسینی چکمه لی دئر. ۱۸ او، کاهنتن یانینا تقصیر قوربانی اولاراق سورودن عییسز و سنن قییمت قویدوغونا موطابق بئر قوچ گتیرسن. بونولا کاهنت اونون بئلمه دن اتدیسه سهو گوناہی کفاره اتسن کی، او باغیشلانسن. ۱۹ بو تقصیر قوربانی دیر. بو آدم قطع ربئن حوزوروندا تقصیرکار دیر.»

قایناشان نجس حیوانین لشی، او آدم نجس و تقصیرکار ساییلیر. ۱۳ اگر بئلمه دن انسان مدفوعونا توخونسا، اونو نجسله یین شیہ توخونان آدم اونو بئلنده تقصیرکار ساییلیر. ۴ هر کس کی، پئسلنک و یا یاخشیلیق اتمک اوچون، دوشونمه دن و بئلمه دن احتیاطسیز بئر آند ائچئر، بونو بئلنده تقصیرکار ساییلیر. ۵ بو آدم بونلاردان بئرئنه گوره تقصیرئنی بئلنده، گرک گوناہینی اعتراف اتسن. ۶ و او گوناها گوره ربئن حوزوروندا تقصیرئنی یوماق اوچون سورودن دئشی قوزو، یا دا دئشی کچی گؤتوروب، گوناہ قوربانی اولاراق گتیرسن. بونولا کاهنت او آدم اوچون گوناہینی کفاره اتسن.

۷ لاکئن اگر او آدمین قوزو قوربانی کسمه یه گوجو چاتمیرسا، گوناہینا گوره تقصیرئنی یوماق اوچون ربّه ائکی قومرو قوشو، و یا دا ائکی گؤیرچئن گتیرسن؛ بئرئنی گوناہ قوربانی، و او بئرئنی یاندریما قوربانی. ۸ اونلاری کاهنته گتیرسن. کاهنت قاباق گوناہ قوربانی اولان قوشو تقدیم اتسن: باشینی بدندن آیرمادان بونونو اوزسون ۹ و گوناہ قوربانینین قانیندن قوربانگاهین بئر طرفئنه سپسن، قانین قالینینی قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون. بو، گوناہ قوربانی دیر. ۱۰ ائکنجی قوش دا قایدا-قانونا مونسب اولاراق یاندریما قوربانی کیمی تقدیم اولونسون. بونولا کاهنت او آدم اوچون ائشلئتدی گوناہی کفاره اتسن کی، او باغیشلانسن.

۱۱ اما اگر او آدمین حتا ائکی قومرو قوشونا و یا ائکی گؤیرچئنه گوجو چاتمیرسا، قوی ائشلئتدی گوناہ اوچون نارین اوندان افانین اوندا بئرئنی* گوناہ قوربانی اولاراق تقدیم اتسن. لاکئن اونون اوستونه نه یاغ

چیخاردیب، آیری پالتار گینسنن و کولو دوشرگه دن قیراغا داشی ییب پاک بئر یره تۆکسون. ۱۲ قوربانگاها دا یانان اود گرک یانار ساخلانسین و سؤنمه سنن. لاکئن کاهئن هر سحر اونون اوستونده اودون یاندریسین، اوستونه یاندریما قوربانینی دوزسون و باریش قوربانلارینین پیئینی اونون اوستونده توستوله دئب یاندریسین. ۱۳ قوربانگاها یانان اود گرک همشمه یانار ساخلانسین و سؤنمه سنن.

۱۴ تاخیل تقدیمی باره ده قانون بودور: هارون اوولادلاری بونو ربئن حوزوروندا قوربانگاھین قاباغیندا تقدیم اتسنلر. ۱۵ سونرا اونلاردان بئری بئر اوووج تاخیل تقدیمئنن نارین اونونو، یاغی و اوستونده کی بوتون کوندورله گؤتورسون و قوربانگاھین اوستونده توستوله دئب یاندریسین؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، خاطره تقدیمی دئر. ۱۶ تقدیمئن قالان حصّه سننی هارونلا اوولادلاری یسنلر؛ اونو موقدّس بئر یرده -حوزور چادیرینین حیطنده مایاسیز چؤرک کیمی یسنلر. ۱۷ بو، مایا ائله گرک پشترنلمه سنن. من اونو، منه یاندریبلان تقدیملرئمدن کاهنلره دوشن پای کیمی ورمشم. او گونا قوربانی و تقصّر قوربانی کیمی لاپ موقدّسدئر. ۱۸ هارون اوولادلاریندان هر ارگک، اوندان یسنن. بو، ربّه اولدا تقدیم اولانلاردان سئژن نسل لرئتنزه ابدی بئر قایدادیر. اونلارا توخونان هر کس موقدّس سایلیر.»

۱۹ سونرا رب موسایا ددی: ۲۰ «هارونون مسح اولاناجاغی گون، هارونلا اوغوللارینین ربّه اده جکلری تقدیم بودور: دائمی تاخیل تقدیمی اولاراق نارین اوندان اِنانین اوندان بئرئنی*، یاریسینی سحر، یاریسینی دا آحشام، ۲۱ یاغلا ساجدا حاضیرلانسین. یاخشی

۶ رب موسایا ددی: ۲ «او زامان کی، بئر آدم ربئن ضدئنه گونا ادئب وفاسیزلیق ادئر، و آیری آدمدان آلدیغی گئروو و یا امانتده حیله ائشله دئر، یا دا اوغورلا ییر، و اگر اونو سویور، ۳ و یا ائتمش بئر شیئی تاپیب او باره ده یالان دئب آند ائچئر، اله آدمین گونا ائشله دئب اتدئی هر هانسی بئر شیدن اؤتری گوناھکار چیخیر، ۴ گونا اتدئیئنی و تقصّرئنی بئکنده، قوی سویاراق و یا ناحاقلیقا گؤتوردویو اشبانی، و یا یانیندا اولان امانت و گئرووو، و یا تاپدیغی ائتمش شیئی، ۵ و یا اونا گؤره یالاندان آند ائچدئی هر شیئی تامام-کامال قایتارسین؛ اشبانین اساس دیرئئن اوستونه پشه بئرئنی ده علاوه ادئب تقصّر قوربانینی تقدیم ادن گون، صاحبئنه ورسئن. ۶ سونرا سوروسوندن عیبسنز و سنن قئیمت فویدوغونا موطابق بئر قوچ، تقصّر قوربانی اولاراق، ربّه تقدیم اوچون کاهئنن یانینا گئترسنن. ۷ بونونلا کاهئن ربئن حوزوروندا او آدم اوچون کُفاره اتسنن و گونا ادن آدم تقصّرئنه سبب اولدوغو هر شیدن باغیشلار.»

کاهنلر اوچون تقدیملر و قوربانلار باره ده تعلیمات

۸ رب موسایا ددی: ۹ «هارونلا اوغوللارینا امر ادئب ده: ”یاندریما قوربانی باره ده قانون بودور: یاندریما قوربانی بوتون گجه سحره قدر قوربانگاها کی اود اوستونده قالسین، قوربانگاھین اودو گرک سؤنمه دن یانسین. ۱۰ کاهئن کتان پالتارینی، کتان آلت پالتارینی آینئنه گیب، یاندریما قوربانینین کولونو کی، قوربانگاها اود اوستونده یانیب کول اولوب، گؤتورسون و او کولو قوربانگاھین یانینا قویسون. ۱۱ سونرا کاهئن پالتارینی

قوربانگاهادا توستوله دئب یاندریسین؛ بو،
تقصیر قوربانیدی. ۶ کاهن نسلئندن اولان
هر ارگک اوندان یسئن؛ موقدس بئر یرده
یپئلسئن؛ او، لاپ موقدسدئر.

۷ تقصیر قوربانیدی دا، گونا قوربانیدی کئمی دئر،
اونلارین حاقیندا آنجاق بئر قانون وار؛
قوربانین آتی کفاره دن کاهنه عایدیدیر. ۸ بئر
آدامین گئتدیی یاندریما قوربانین دئرسیدی
ده همئن قوربانیدی تقدیم دن کاهنه عایدیدیر.
۹ تندردده پئشئرئلمئش هر تاخیل تقدیمی،
تاوادا، ساجدا حاضیرلانان هر بئر شی،
اونو تقدیم دن کاهنه عایدیدیر. ۱۰ یاغلا
قاتیلمیش، یا دا هر قورو تاخیل تقدیمی
بوتون هارون اوولادلاری آراسیندا برابر پایلارا
بؤلونسون.

باریش قوربانیدی

۱۱ ربّه تقدیم اولونان باریش قوربانیدی بارهده
قانون بودور: ۱۲ اگر کئمسه اونو تشگور اتمک
اوچون قوربان گئتیرسه، اوندا او، تشگور
قوربانیدی ائله بئرلنکده، یاغلا قاتیلمیش مایاسیز
فطیرلر، اوستونه یاغ سورتولموش مایاسیز
کولچهلر و یاغلا قاتیلمیش نارین اوندان
کؤکه لر گئتیرسئن. ۱۳ تشگور اوچون باریش
قوربانیدی تقدیم دن، گرک تقدیمئنی مایالی
چؤرک کؤکه لری ائله گئتیرسئن. ۱۴ بونلارین
هر جوروندن بئرئنی ربّه قالدیریلان پای
کئمی تقدیم اتسئن. او، باریش قوربانینین
قانینی سَپَن کاهنه عایدیدیر. ۱۵ تشگور
اوچون باریش قوربانینین آتی، قوربان کسئلن
گون یپئلسئن. اوندان هج بئر شی سحره قدر
قالماسین.

۱۶ آما اگر کئمسه اتدیی نذره گؤره، و یا
اؤز گؤیلو ائله قوربان تقدیم اتسه، قوربانین
آتی، کسئلدیی گون یپئلسئن، و قالان
حئصه سی ده صاباحکی گون یپئله بئلر،
۱۷ لاکئن قوربانلیق آتئندن قالان هر شی

قاریشیلدیغی زامان اونو گئتیرن. بو تاخیل
تقدیمئنی تنکه-تنکه قیزارمیش، ربّه خوش
عطیر اولاراق گئتیرن. ۲۲ اونو او کاهن تقدیم
اتسئن کی، هارون اوغوللاریندان مسح
اولونوب و اونون یرئنه کچئب؛ ابدی بئر
قایدایا گؤره، بو گرک تامامن توستوله دئلب
یاندریسین. ۲۳ بله-جه کاهنئن گئتدیی هر
تاخیل تقدیمی تامامن یاندریسین؛ او
یپئلزدئر.

۲۴ سونرا رب موسایا ددی: ۲۵ «هارونلا
اوغوللارینا بله دِه: ”گونا قوربانیدی بارهده اولان
قانون بودور: گونا قوربانیدی، یاندریما قوربان
کسئلن یرده ربئن حوضوروندا کسئلسئن. بو
قوربان لاپ موقدسدئر. ۲۶ گونا قوربانیدی
تقدیم دن کاهن اونو یسئن. او گرک موقدس
بئر یرده، حوضور چادیرینین حیطئنده
یپئلسئن. ۲۷ اونون آتئنه توخونان هر بئر شی
موقدس ساییلار؛ او قوربانین قانیندان هر
پالتارا سیچراسا، او پالتار گرک موقدس بئر
یرده یویلسون. ۲۸ آتئن پئشئرئلدیی سناخیسی
قاب دا سیندریسین؛ اگر او بورونج قابدا
پئشئرئلب، اوندا بو قاب اوولوب، سو ائله
یاخالانسین. ۲۹ کاهن نسلئندن هر ارگک اونو
یسئن؛ او لاپ موقدسدئر. ۳۰ لاکئن گونا
قوربانیندان کی، اونون قانی کفاره اوچون
حوضور چادیرینا گئتیرلن، یپئلمه سن. او
قوربان اوددا یاندریلمالی دیر.

۳۱ تقصیر قوربانیدی بارهده قانون بودور؛
او، لاپ موقدسدئر. ۳۲ تقصیر قوربانیدی،
یاندریما قوربانلار کسئلن یرده کسئلسئن و
کاهن اونون قانی قوربانگاهین هر طرفئنه
سَپَسئن. ۳ اونون بوتون پئشینی تقدیم اتسئن:
قویروغونو، ائج آلتی اؤرتن پئشی، ۴ بلندده کی
هر انکی بؤیره یینی اوستونده کی پئشی ائله، قارا
جیه رئن قویروغا بئزه حصه سئنی؛ بونلاری
بؤیره کلری ائله بئرلنکده چیحارتسین. ۵ کاهن
بونلاری اودلا ربّه تقدیم اولان قوربان اولاراق

دۇشۇ آتئى گىتئى، دۇشۇ رېئىن حوزوروندا
پىل لىتمە تقدىمى ورسىن. ۳۱ كاهن پىئى
قوربانگاھدا توستوله دىب ياندىرسىن؛
أما دۇش آتى هارونلا اؤولادلارينا عاييد
اولسون. ۳۲ بارىش قوربانلارينييزين صاغ
بودونو قالدیرما تقدىمى اولاراق كاهنه ورتن؛
۳۳ هارون اؤولادلارينييزين آراسيندان او كاهن
كى، بارىش قوربانينييزين قان و پىئىنى تقدىم
ادئر، بو صاغ بود اونون پايى دير. ۳۴ چونكى
من پىل لىتمە تقدىمىنن دۇش آتئى و قالدیرما
تقدىمىنن بودو ائسرائىل اؤولادلاريندان،
اونلارين بارىش قوربانلاريندان گۇتوروب،
كاهن هارونلا اؤولادلارينا ائسرائىللى لردن
گلن ابدى پاي اولاراق ورمئشم. ۳۵ ربه
ياندىريلان تقدىملردن هارون و اونون
اوغوللارينا مخصوص اولان پاي بودور كى،
هارون اونلارنى كاهنلىك تعيىن اتدئى گون،
بو پايى اونلار ورتدى. ۳۶ رب هارون و اونون
اؤولادلاريني مسح اتدئى گون ائسرائىل
اؤولادلارينا امر ورمئشدى كى، نسلدن نسله
بو ابدى پايى اونلار ورسنلر. ۳۷
۳۷ بو، ياندىرما قوربانى، تاخيل تقدىمى،
گونه قوربانى، تقصير قوربانى، تقدىس
تقدىمى و بارىش قوربانلارى بارهده اولان
قانوندور ۳۸ كى، رب سنا داغيندا موسايا امر
اتدى. رب بو امرى ائسرائىل اؤولادلارينا سنا
چؤلونده، او گون ورتدى كى، اونلاردان ربه
قوربان گىترمكلرنى ائسته مئشدى.

هارونلا اوغوللارينييزين كاهنلىك تقدىس

اولونماسى

(چيخيش ۲۹:۱-۳۷)

رب موسايا ددى: ۲ «هارونلا اوغوللاريني،
كاهن پالتارلاريني، مسح ياغيني و گونه
قوربانى كسمك اوچون گاميشى، انكى قوچو،
ماياسيز چورك سبدنى گوتور. ۳ و بوتون
جاماعاتي حوزور چاديرينييزين گىترئشه يىغ.»

اوچونجو گون اوددا ياندىريلسين. ۱۸ اگر
بارىش قوربانلارينييزين آتئىنن اوچونجو گون
پىئىسه، او قوربانى گىترن آدام مقبول اولماز.
قوربانين دا فايداسى اولماز. بو آت ائيرنج
ساييلار و اونو پىئىن آدامين تقصيرى اؤز
بوينا اولار.

۱۹ نجئس ساييلان هر هانسى بئر شيه
توخونان آت پىئىلمه لى ديئل؛ گرگ اوددا
ياندىريلسين. هر پاك آدام آيرى آتدن پىئيه
بئلر؛ ۲۰ أما هر كس نجئس حالدا اولاركن ربه
گىئلن بارىش قوربانينييزين آتئى پىسه، گرگ
اؤز خالقى آراسيندان قووولسون. ۲۱ بئر نفر
هر هانسى نجئسه، ائستر انسان نجئسلىنى،
ائستر نجئس بئر حيوان، و يا هر هانسى
نجئس بئر شيه توخونوب، أما سونرا رېئىن
بارىش قوربانينييزين آتئىنن پىسه، او گرگ خالقى
آراسيندان قووولسون.»

خالق اوچون قوربانلار حاقيندا تعللمات

۲۲ رب موسايا ددى: ۲۳ «ائسرائىل
اؤولادلارينا بله ده: «اؤكوز، قويون، يا دا
كچى پىئىنى يمه يئن. ۲۴ اؤلو حيوانين پىئىنى،
قوردون پارچالاييب اؤلدوردويو حيوانين
پىئىنى هر آيرى بئر ائش اوچون ائشله ده
بئلسنئز، لاکئن اونو اصلا يمه جكسنئز.
۲۵ هر كس ربه ياندىريليب تقدىم اولونان
حيوانين پىئىننن پىسه، خالقى آراسيندان
قووولاجاق. ۲۶ بوتون ياشادىغينييز يىرلده
هچ واخت قوشلارين و حيوانلارين قانيني
يمه جكسنئز؛ ۲۷ قان يئىن هر كس خالقى
آراسيندان قووولاجاق.»

۲۸ رب موسايا ددى: ۲۹ «ائسرائىل
اؤولادلارينا بله ده: «ربه بارىش قوربانلارى
تقدىم ادن هر كس، بارىش قوربانلارينييزين
بئر حىصه سئنى رېئىن حوزوروندا قوربان
گىترسىن. ۳۰ ياندىريلان قوربانيني اؤز الى
ائله ربه تقدىم گىترسىن؛ حيوانين پىئىنى،

حَضَّه سَنَی قوربانگاهین آلتیغینا تۆکدو و اونا کَفَّارَه اتمک اوچون تقدس اتدی. ۱۶ موسا حیوانین ائچ آلتینین اوستونده کی بوتون پئی، قارا جئیه رئن قویروغا بَنزهر حَضَّه سَنَی، هر ائکی بؤیره یی پئی ائله گؤتوردو و قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیردی. ۱۷ لاکئن گامیش و دَرَسَنَی، آتئنی و باغیرساغینی دوشرگه نئن ایشیننده اوددا یاندیردی. نجه کی، رب موسایا امر اتمشدی.

۱۸ سونرا یاندیرما قوربانی اوچون نظرده توتولموش قوچو گئتردی. هارون و اوغوللاری اللرنی قوچون باشینا قویدولار. ۱۹ موسا قوچو کسدی و قانینی قوربانگاهین هر طرفنه سَبَدی. ۲۰ قوچو تئکه-تئکه دوغرادى؛ باشینی، تئکه لرئنی و پئینی توستوله دئب یاندیردی. ۲۱ ائچ آلات و آیاقلارینی سو ائله یوباندان سونرا، موسا بوتون قوچو قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیردی. بو، خوش عطر اوچون یاندیرما قوربانى ائدی؛ بو ربه خوش عطر اوچون، اولدا تقدیم اولونان قوربان ائدی. نجه کی، رب موسایا امر اتمشدی.

۲۲ سونرا موسا او بئری قوچو یعنی تقدس قوچونو گئتردی؛ هارون و اوغوللاری اللرنی قوچون باشینا قویدولار. ۲۳ موسا اونو کسدی؛ قانیندان بئر آز گؤتوروب، هارونون صاغ قولاغینین مَرَجه یئننه، صاغ الئنین و صاغ آیاغینین باش بارماغینا چکدی. ۲۴ هارونون اوغوللارینی دا گئتریب، اونلارین صاغ قولاق مَرَجکلرنه، صاغ اللرنین باش بارماقلارینا و صاغ آیاقلارینین باش بارماقلارینا قان چکدی. سونرا قانین قانینین قوربانگاهین هر طرفنه سَبَدی. ۲۵ موسا پئینی، قویروغونو، ائچ آلتینین اوستونده کی بوتون پئی، قارا

۴ موسا ربئن امرئنه عمل اتدی. جاماعات حوضور چادیرینین گئرشئنه ییغیلاندا ۵ موسا اونلارا ددی: «یرئنه یتیره جئیمئز ربئن امر اتدئی بودور.»

۶ سونرا موسا هارونلا اوغوللارینی اثره لی گئتریب، اونلاری سودا غوصل وردی. ۷ هارونون آییننه خئرقه نی گئیندئرب، بلئنه قورساغینی باغلادی و اوستوندن جو به نی گئیندئردی. سونرا اِفودو اوستونه قویدو و اِفودون کمرئنی بلئنه باغالییب بَرکئتدی. ۸ اِفودون اوستونه دؤشلویونو، دؤشلویونه ده اورئم و تومئمی * یرلشدئردی. ۹ اونون باشینا عَمَمانی، عَمَمانئن قاباق حَضَّه سَنه قیزیل لؤوحه جئیی، موقدس تاجی قویدو. نجه کی، رب موسایا امر اتمشدی.

۱۰ سونرا موسا مسح یاغینی گؤتوروب، خیمه نی و ائچننده کی هر شی مسح ادئب، تقدس اتدی. ۱۱ مسح یاغینی قوربانگاهدا یئدی دَفه سَبَدی، قوربانگاه و اونون بوتون اسبابلارینی، بؤیوک لَینله آلتیغینی تقدس اتمک اوچون مسح اتدی. ۱۲ سونرا مسح یاغیندان بئر آز هارونون باشینا تۆکوب، اونو تقدس اتمک اوچون، مسح اتدی. ۱۳ سونرا موسا هارونون اوغوللارینی اثره لی گئتردی، اونلارا خئرقه گئیندئردی، بللرئنه قورشاق باغلادی و باشلارینا پاپاق قویدو. نجه کی، رب موسایا امر اتمشدی.

۱۴ بوندان سونرا موسا گوناه قوربانى اوچون نظرده توتولموش گامیشی گئتردی. هارون و اوغوللاری بو گامیشین باشینا اللرنی قویدولار. ۱۵ موسا گامیشی کسدی، قانینی گؤتوروب بارماغی ائله قوربانگاهین بوینوزلارینین هر طرفنه چکدی و قوربانگاهی تظهرت اتدی. سونرا قانین قالان

اوچون بو گون ادتلن هر شینن اولماسینی امر اتدی کی، سئری کفاره اتسن. ۳۵ یدئ گون، گجه-گوندوز حوزور چادیرینین گئرشینده قالین و ربئن امرنئی رعایت ادئن کی، اؤلمه یه سئسن. چونکی منه بله امر ورتلئب.»

۳۶ بله جه هارونلا اوغوللاری، ربئن موسا واسطه سی ائله امر اتدئی هر شییه عمل اتدلئر.

هارون قوربان گئترئر

۹ سگئزئنجی گون موسا هارونو، هارونون اوغوللارینی، و انسرائیل آغساقالارینی یانینا چاغیریب ۲ هارونا ددی: «اؤزون اوچون گونا قوربانی اولاراق عییسئر بئر ارگک دانا، و یاندیرما قوربانی اولاراق عییسئر بئر قوچ گؤتور، و ربئن حوزوروندا تقدئم ات. ۳ سونرا انسرائیل اؤولادلاری ائله دانیشیب اونلارا ده: ”گونا قوربانی اولاراق بئر ارگک کچی، یاندیرما قوربانی اولاراق بئر ائلئک عییسئر بئر دانا و بئر ائلئک عییسئر بئر قوزو، ۴ و باریش قوربانی اولاراق بئر گامیش، بئر قوچ، یاغلا قاتیلیمیش تاخیل تقدئملری گؤتورون. چونکی بو گون رب سئزه گورونه جک.»

۵ بله جه اونلار موسانین امر اتدئی هر شییه حوزور چادیرینین قاباغینا گئتردلئر و بوتون جاماعات یاخینلاشیب، ربئن حوزوروندا دوردو. ۶ موسا ددی: «بودور او شی کی، رب سئزه اده حیینی امر ادئب. اله کی، ربئن جلالی سئزه گورونسون.» ۷ سونرا هارونا ددی: «قوربانگاها یاخینلاش و اؤزون اوچون گونا قوربانی ائله یاندیرما قوربانینی تقدئم ات. اله کی، هم اؤزون، هم ده خالق اوچون کفاره اده سن. سونرا خالقین قوربانینی تقدئم ات کی، اونلار اوچون کفاره اده سن. نجه کی، رب امر ادئب.»

۸ هارون قوربانگاها یاخینلاشیب اؤزو اوچون گونا قوربانی اولان دانانی کسدی.

جئیه رئنئنن قویروغا بئزه هر حئصه سئنی، هر ائکی بؤیره کله پئینی و صاغ بودونو گؤتوردو. ۲۶ ربئن قاباغیندا اولان مایاسیز چؤرکلر سبدئندن، بئر مایاسیز چؤره بی، یاغلا قاتیلیمیش چؤرک کؤکه سی، و بئر کولچه گؤتوردو و یئی ائله صاغ بودون اوستونه قویدو. ۲۷ سونرا بونلارین هامیسینی هارون و اونون اوغوللارینین اللرنه وردی کی، ربئن حوزوروندا یل لئمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتسن. ۲۸ سونرا موسا بو شیلری اونلارین اللرنئندن آلسین و قوربانگاها یاندیرما قوربانی ائله توستوله دئب یاندیردی. بونلار، خوش عطر اوچون تقدئس قوربانی ائدی؛ اولدلا ربیه تقدئم اولان بئر قوربان ائدی. ۲۹ موسا دؤش آتئی گؤتوردو و اونو ربئن حوزوروندا یل لئمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتدی. بو، تقدئس قوربانی اولان قوچدان موسانین پایی ائدی، نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی.

۳۰ موسا مسح یاغیندان و قوربانگاها کی قاندا بئر آز گؤتوروب، هارونا، اونون پالتارلارینا، اوغوللارینا و اونلارین پالتارلارینا سپیدی. بله جه، هارونو و اونون پالتارلارینی اوغوللارینی و اونلارین پالتارلارینی تقدئس اتدی.

۳۱ سونرا موسا هارونلا اوغوللارینا ددی: «آئی حوزور چادیرینین گئرشینده قینادین و و اورادا اونو تقدئس تقدئمئن سبدئنده اولان چؤرکله ییئن. نجه کی، امر ادئب ددئم: ”هارون و اوغوللاری اونو یییه جکلر.“ ۳۲ چؤره یئن و آتنن قالان حئصه لری اوددا یاندیریلسین. ۳۳ تقدئس گونلرنئئر باشا چاتانا قدر، یدئ گون حوزور چادیرینین گئرشیندن قیراغا چیخمایین؛ او گونه کئی کی، سئزنن وظئفه یه کچمه واختینیز حله باشا چاتمایب. چونکی او سئری یدئ گون ائچئنده وظئفه یه قویاجاق. ۳۴ رب اونون

هارون دا پئیلری قوربانگاهادا توستوله دئب یاندریدی. ۲۱ لاکئن دؤش آتئرئنی صاغ بودو ائله بئرئلکده ربتئن قاباغیندا پل لئمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتدی. نجه کی، موسا امر اتمئشدی.

۲۲ سونرا هارون اللرئنی خالقا طرف قالدیریب، اونلارا برکت وردی، و گوناہ قوربانینی، یاندریما قوربانینی و باریش قوربانینی تقدئم ادندن سونرا آشاغی دوشدو. ۲۳ موسا ائله هارون حوزور چادیرینا گئردئلر. چادیردان چیخیب خالقا برکت وردئکدن سونرا، ربتئن جلالی بوتون خالقا گؤروندو. ۲۴ سونرا ربتئن حوزوروندان اود چیخیب، قوربانگاهاکی یاندریما قوربانی ائله پئیی یاندریب یوخ اتدی. بوتون خالق بونو گؤردوکده قیشقیریب اوزو اوسته یره دوشدولر.

ناداب و آبنهونون محو اولماسی

هارون اوغوللاری ناداب و آبنهو بوخوردانلارینی گؤتوروب، ائچئنه کؤزرمئش کؤمور، کؤمورون اوستونه ده بوخور قویدولار و ربتئن حوزورونا حارام اود گئردئلر. بله تقدئمی رب امر اتمه مئشدی. ۲ ربتئن حوزوروندان اود گلئب، اونلاری محو اتدی. اونلار ربتئن حوزوروندا اولدولر. ۳ موسا هارونا ددی: «بودور او سؤز کی، رب ددی: "منه یاخینلاشانلار، منی موقدس سایاجاقلار، بوتون خالق منی عئزتلندئرہجک."» لاکئن هارون ساکتت قالدی.

۴ موسا هارونون عَمئسی اوژی الئن اوغوللاری مئشال و ایصافانی چاغیریب ددی: «یاخین گلئن و قوحوملارینیزین جسدلرئنی موقدس یرئن قاباغیندان دوشرگه نئن اشئیننه آپارین.» ۵ بهرجه اونلار یاخینلاشیب، جسدلری خئرقلری آئیننده جه دوشرگه نئن اشئیننه آپاردیلار. نجه کی، موسا دمئشدی. ۶ موسا هارون و اونون اوغوللاری

۹ اونون قانینی هارونون اوغوللاری آتالارینا تقدئم اتدئر. هارون بارماغینی قانا باتیریب، قوربانگاھین بونوزلارینا بئر آز چکدی؛ قانین قالان حئصه سئنی ده قوربانگاھین آلتلیغینا تؤکدو. ۱۰ سونرا گوناہ قوربانینین پئینی، بؤیره کلرئنی، قارا جئیه رئن قویروغا بئزهر حئصه سئنی قوربانگاهادا توستوله دئب یاندریدی. نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی. ۱۱ لاکئن قوربانین آتی ائله دئرسئنی دوشرگه نئن اشئینده یاندریدی.

۱۲ بوندان سونرا هارون یاندریما قوربانینی کسدی. اونون قانینی هارونون اوغوللاری آتالارینا گئردئلر؛ او دا قانی قوربانگاھین هر طرفنه سېدی. ۱۳ پارچا-پارچا کسئلن یاندریما قورباننی باشی ائله هارونا گئردئلر؛ او دا اونلاری قوربانگاهادا توستوله دئب یاندریدی. ۱۴ قوربانین ائچ آلتی ائله آیاقلارینی یویوب، قوربانگاهادا یاندریما قورباننی ائله بئرئلکده توستوله دئب یاندریدی. ۱۵ سونرا هارون خالقی قوربانینی تقدئم اتدی. خالق اوچون گوناہ قورباننی اولان کچئنی گؤتوروب کسدی؛ اونو بئرئنجی گوناہ قورباننی کئمی تقدئم اتدی. ۱۶ یاندریما قورباننی اوچون حیوانی گئرتئب، اونو قایدا-قانونا مونسئب تقدئم اتدی. ۱۷ سونرا هارون تاخیل تقدئمینی گئردی. اوووجونو تاخیل تقدئمی ائله دولدوردو و قوربانگاهادا توستوله دئب یاندریدی. بو سحر تقدئم اولونان یاندریما قوربانیندان علاوه اندی.

۱۸ هارون خالق اوچون باریش قورباننی اولان گامیش و قوچو کسدی. هارونون اوغوللاری اونلارین قانینی آتالارینا گئردئلر؛ او دا قانی قوربانگاھین هر طرفنه سېدی. ۱۹ گامیش و قوچون پئینی، قویروغونو، ائچ آلتی اؤرتن پئینی، بؤیره کلرئنی، قارا جئیه رئن قویروغا بئزهر حئصه سئنی گؤتوروب ۲۰ پئی حئصه لرئنی دؤش آتئرئتن اوستونه قویدولار.

سزئڭن و اوولادلارینیزین ابدی پایی اولاجاق. نجه کی، رب امر ادئبدئر. ۱۶ موسا گوناہ قوربانی اولان کچئنی دئقلته آختاردی. آما یاندیریلیمیشدی. اونا گؤره ده، هارونون صاخ قالان اوغوللارینا، العازارا و ائتامارا قصبه‌لنه نئب ددی: ۱۷ «سز نه اوچون گوناہ قوربانینی موقدس یرده یمه دئنتز؟ چونکی بو قوربان لاپ موقدسدر، و رب سئزه وردی کی، اونولا جاماعاتین تقصئرئنی قالدیریب، اونلار اوچون ربئن حوزوروندا کفاره اده سئنتز. ۱۸ کچئنئن قانی انچه ربئی، موقدس یره گئترلمه دئیننه گؤره، سز اونون آئننی حتمن موقدس یرده یمه لی ائدئنتز. نجه کی، امر اتمشئدئم. ۱۹ آما هارون موسایا ددی: «باخ، اله بو گون اونلار گوناہ قوربانی و یاندیرما قوربانی ربئن حوزوروندا تقدئم ادئلر. باشیما بله شیلر گلدئکده، اگر من بو گون گوناہ قوربانینی یمش اولسایدیم، مگر ربئن نظرئنده مقبول اولاردی؟» ۲۰ موسا بونو اشدئکده نظرئنه خوش گلدی.

آتی ییئلن و ییئلمه یین حیوانلار

(تئنتیه ۱۴:۳-۲۱)

رب موسا ائله هارونا گئنه دانیشیب، بله ددی: ۲ «ائسرائیل اوولادلارینا بله دئین: «قورودا یاشایان حیوانلاردان بله لرئن آئننی ییئه بئلسئنتز. ۳ هر هانسی کامئل قوشا دیرناقلی قؤوشه یین حیوانین آئننی ییئه بئلسئنتز، ۴ لاکئن قؤوشه یین، و یا قوشا دیرناقلی حیوانلار انچئنده بونلاری یمه یین: دوه، چونکی او قؤوشه سه ده، قوشا دیرناقلی دئیل. بونا گؤره ده سزئڭن اوچون حارامدیر؛ ۵ قایا دووشانی، چونکی او قؤوشه سه ده، قوشا دیرناقلی دئیل. بونا گؤره ده سزئڭن اوچون حارامدیر؛ ۶ دووشان، چونکی او قؤوشه سه ده، قوشا دیرناقلی دئیل. بونا گؤره ده سزئڭن اوچون حارامدیر؛ ۷ دونگوز، چونکی او

العازار و ائتامارا ددی: «باشلارینیزین ساچلارینی داغیتمایین، پالتارلارینیزی جیرمایین کی، اولمه به سئنتز و ربئن قضبی ده بوتون جاماعاتا گلمه سنن. آنجاق بوتون ائسرائیل لی هموطنلرئنتز، ربئن یاندیردیغی آدمالارین یاسینی توتسونلار. ۷ سز حتا حوزور چادیرینین گئرئشئندن اشئیه ده چیخمایین، یوخسا اولرسئنتز. چونکی ربئن مسح یاغی، سزئڭن اوستونوزده دئر.» اونلار دا موسانین ددئی کئمی اتدلر.

کاهئتلر اوچون تعللمات

۸ رب هارونا ددی: ۹ «سن و اوولادلارین حوزور چادیرینا گئرنده نه شراب، نه ده کفئلدئرئجی آیری بشر انچکی انچمه یین. یوخسا اولرسئنتز. بو، سزئڭن اوچون نسلدن- نسله ابدی قایدادیر. ۱۰ موقدسه عادی شیلری آیرد ادئن، هم ده پاک و نجئس شیلر آراسیندا فرق قویون. ۱۱ و موسا واسطه سی ائله ربئن ددئی بوتون قایدالاری ائسرائیل اوولادلارینا اؤیردئن.» ۱۲ موسا هارون و اونون صاخ قالان اوغوللاری العازار و ائتامارا ددی: «ربّه اودلا تقدئم اولونموشدان قالان تاخیل تقدئمئنی گؤتورون و مایاسیز چؤرک پشئئرئب قوربانگاهین یانیندا ییئن، چونکی بو لاپ موقدسدر. ۱۳ اونو موقدس بئر یرده ییئن، چونکی بو، ربّه اودلا تقدئم اولانلاردان سنئن و سنن اوغوللارینین پاییدیر. منه ورئلمئش امر بله دئر. ۱۴ لاکئن پئل تمه تقدئمی اولان دؤش آئننی و قالدیرما تقدئمی اولان بود آئننی سن، اوغوللارین، و قیزلارین پاک بئر یرده ییئن؛ چونکی بونلار ائسرائیل اوولادلارینین باریش قوربانلاریندان سنئن و اوولادلارینین پاییدیر. ۱۵ قالدیریلان بود آتی و پئلدئلن دؤش آتی ربئن قاباغیندا پئل تمه تقدئمی اولراق پئل تمک اوچون پئی تقدئمی ائله گئترئن. بو،

نجئس ساییلیر. ۲۵ اونلارین لئشندن بئر حئصه سئنی داشییان هر کس پالتارلارینی یوسون و آخشاما قدر نجئس ساییلسین. ۲۶ کامل قوشا دیرناغی اولمایان، و یا قووشمه یین هر حیوان سئزئن اوچون نجئس اولسون. اونلارا توخونان هر کس نجئس ساییلسین. ۲۷ پنجه لری اوستونده برئین دورد آیاقلی هر حیوان سئزئن اوچون نجئس اولسون؛ اونلارین لئشنه توخونان هر کس آخشاما قدر نجئس ساییلسین. ۲۸ اونلارین لئشنی داشییان، پالتارلارینی یوسون و آخشاما قدر نجئس ساییلسین. بو حیوانلار سئزئن اوچون نجئس ساییلسین. ۲۹ یرده قاینشان حیوانلار آراسیندا سئزئن اوچون نجئس اولان بونلار دیر: کور سئچان، سئچان، هر جور گرتنگله، ۳۰ گگون، واران، دووار گرتنگله سی، گلر، بالا سوسمار. ۳۱ بونلار بوتون قاینشان حیوانلار آراسیندا سئزئن اوچون نجئس اولسون. اونلارین لئشنه توخونان هر کس آخشاما جاق نجئس ساییلسین. ۳۲ اونلاردان بئرئشئن لشی، اوستونه دوشن هر شیئی نجئس ادئر. هر تاختا، پارچا، ذری، و یا کئسه، هر نه ائش اوچون ائشله نن شی سویا سالیئسین. آخشاما قدر نجئس ساییلسین، آخشامدان سونرا تمئر ساییلسین. ۳۳ اونلاردان بئری گئل قابین ائچئننه دوشسه، اونون ائچئننده کی هر شی نجئس ساییلاجاق و قابی گرک سیندیراسینیز. ۳۴ بله بئر قابدان، خوره یئن ائچئنه سو توکولسه، او خورک نجئسله نئر. بو جور قابین ائچئننده هر ائچکی نجئسله نئر. ۳۵ او حیوانلاردان بئرئشئن لشی، اوستونه دوشن هر بئر شیئی نجئس ادئر. ائستر تندئر، ائستر اوجاق، سؤکولسون، چونکی نجئسله نئب؛ اونلار سئزئن اوچون نجئس اولسون. ۳۶ آئجاق سو بولاغی، و یا سو آنباری پاک ساییلسین. بو حیوانلارین لئشنه توخونان هر کس نجئس ساییلسین. ۳۷ بونلاردان بئرئشئن لشی اکئن

کامل قوشا دیرناقلی اولسا دا، قووشمه مئر. بونا گؤره ده سئزئن اوچون حارامدیر. ۸ اونلارین نه آتئی بیئن، نه ده لئشنه توخونون. اونلار سئزئن اوچون حارامدیر. ۹ سولاردا اولانلاردان بونلاری یئیته بئلسئزئز؛ سولاردا، دهنزلرده، و یا چایلاردا یاشایان حیوانلاردان اوزمک باله لری و پولجوقلاری اولانلارین هامیسینی یئیته بئلسئزئز. ۱۰ آما دهنزلرده، و یا چایلاردا قاینشان حیوانلاردان اوزمک باله لری و پولجوقلاری اولمایان سولاردا یاشایان هر مخلوق، سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۱۱ اونلار سئزئن اوچون ائیرنج اولاجاق، اونلارین آتئی یمه یئن و لئشندن ده ائیره ننن. ۱۲ سولاردا اوزمک باله لری و پولجوقلاری اولمایانلارین هامیسی سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۱۳ ائیرنج اولدوغونا گؤره قوشلاردان بونلاری یمه یئن: قارتال، کچله کرکس، قارا کرکس، ۱۴ چالاغان، شاهئن جئئسئندن اولانلار، ۱۵ بوتون قارغا جئئسئندن اولانلار، ۱۶ بايقوش، قارتال بايقوشو، دهنز قوشو، قیرغی جئئسئندن اولانلار، ۱۷ بالا بايقوش، قاراباتاق، بؤیوک بايقوش، ۱۸ آغ بايقوش، چؤل بايقوشو، لئش کرکسی، ۱۹ لیلک، بالیق اودان جئئسئندن اولانلار، شانایئیک، خوقاش. ۲۰ دورد آیاقلا گزن، قانادلی حشره لرئن هامیسی دا سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۲۱ لاکئن دورد آیاقلا گزن، قانادلی حشره لرئن اولاری کی، یرده سیچراماق اوچون ویناقلی آیاقلاری وار، یئیته بئلسئزئز؛ ۲۲ اونلاردان چئیرتکه جئئسئندن اولانلاری، کچله چئیرتکه جئئسئندن اولانلاری، سوساری جئئسئندن اولانلاری، جیرجیراما جئئسئندن اولانلاری یمک اولار. ۲۳ لاکئن بوتون او بئری دورد آیاقلی قانادلی حشره لر سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۲۴ بو حیوانلاردان سئزئن نجئس اولان بئلسئزئز. اونلارین لئشنه توخونان دا آخشاما قدر

بئر آرواد، آیباشی نجنسلئک دؤورونده اولدوغو کئمی، یدای گون نجنس سایلیسین. ۳ سگژئنجی گون اوشاق ختنه اولونسون. ۴ آرواد، قان آخامدان تمئزئکمک اوچون، داهای اوتوز اوچ گون گؤزله سنن. بو تمئزئلمه دؤورو قورتارانای قدر، آرواد هچ بئر موقدس شیه توخونامالی و موقدس مکانا گئرمه ملی دئر. ۵ آما اگر قیز اوشاغی دوغسا، آیباشی واختی کئمی، انکی هفته نجنس سایلیسین؛ و تمئزله نمک اوچون آلتیمش آلتی گون گؤزله سنن.

۶ اوغلان و یا قیز اوشاغی دوغوب تمئزئلمه مودتی قورتاراندا، آرواد حوضور چادیرینین گئرشئننده کاهئنش یانینا یاندریما قوربانای اولاراق بئر-ائئک بئر قوزو و گوناہ قوربانای اولاراق بئر گؤیرچئن، و یا قومرو قوشونو گئرسن. ۷ کاهئن بونلاری ربئن حوضوروندا قوربان ادئب، زاهی آرواد اوچون کفاره اتسن کی، او قان آخماسیندان تمئز اولسون. قیز یا اوغلان دوغان زاهی آرواد اوچون قانون بودور. ۸

۸ اگر آروادین قوزو گئرمیه گوجو چتامیر، اوندا او، انکی قومرو قوشو، و یا انکی گؤیرچئن گئرسن؛ بئرئنی یاندریما قوربانای، او بئرئنی ده گوناہ قوربانای. بونونلا کاهئن همئن زاهی اوچون کفاره اتسن کی، او تمئز اولسون.

دَری ناخوشلوقلاری

۱۳ رب موسایا و هارونا دانیشیب، ددی: ۲ «بئر آدمین بدنئنن دَرئسننده شئش، و یا سَپکی، و یا لَکه عمله گلئب، دَرئده جوزام* کئمی گؤرون بئر چئرک اتمه اولسا، قوی او آدم کاهئن هارونون، و یا اونون اوغوللاریندان اولان کاهئنلرئن بئرئئن یانینا گئئرئلسن. ۳ کاهئن

اوچون آیریلیمیش توخومون اوستونه دوشسه، او توخوم تمئز سایلیسین. ۳۸ آما لَش، سویا سالیئمیش توخومون اوستونه دوشسه، توخوم سئزئن اوچون نجنس اولسون.

۳۹ اگر آتی سئزئن اوچون یمه لی حیوانلاردان بئرئ اؤلسه، لَشئنه توخونان آدم آخشاما قدر نجنس سایلیسین. ۴۰ او حیوانین لَشئندن یئین آدم پالتارینی یوسون و آخشاما قدر نجنس سایلیسین. لَشئنی داشیبیان آدم دا پالتارینی یوسون و آخشاما قدر نجنس سایلیسین.

۴۱ ی اوزونده سورونن هر قاینانشان حیوان سئزئن اوچون ائیرنج اولسون؛ اونو یمه یئن. ۴۲ ائستر قارنی اوستونده، ائستر دؤرد آیاغی ائله سورونن، یا دا ی اوزونده کی چوخ آیاقلی اولان قاینانشان حیوانلاردان یمه یئن، چونکی اونلار ائیرنج دئر. ۴۳ قاینانشان حیوانلارین هچ بئرئ ائله اؤزونوزو ائیرنج ادئب نجنسلمه یئن، اله کی، نجنس اولاسینیز.

۴۴ تاریخیز رب منم. اؤزونوزو تقدئس ادئن و موقدس اولون، چونکی من موقدسم؛ اؤزونوزو یرده سورونن هچ بئر قاینانشان حیوانلا نجنس اتمه یئن. ۴۵ چونکی تاریخیز اولماق اوچون سئزی منصئر تورپاغیندان چیخاردان رب، منم. بونا گؤره، موقدس اولون، چونکی من موقدسم.

۴۶ حیوان، قوش، سولاردا اوزن هر جور جانلی مخلوق، ی اوزونده قاینانشان هر جور حیوان حاقیندا قانون بودور. ۴۷ بونونلا پاکلا نجنس شیلر آراسیندا، یئئلن و یئئلمه یئن حیوانلار آراسیندا فرق قویولور.»

زاهی آروادلار اوچون قایدالار

۱۲ سونرا رب موسایا ددی: ۲ «ائسرائیل اؤولادلارینا بله ده: ۳ «بویلو اولوب اوغلان اوشاغی دوغان

دَردی آت گورونسه او، نجئس سایلیسین. ۱۵ کاهئن دَردی آتہ باخیب، اونو نجئس اعلان اتسئن. دَردی آت نجئسدئر، او، جوزامدیر. ۱۶ اگر دَردی آت تکرار دؤنوب آغارسا، آدم کاهئشن یانینا گتسئن ۱۷ و کاهئن اونا باخسین؛ اگر چئرک اتمه آغا دؤنوموش اولسا، او آدمی تمئر اعلان اتسئن، چونکی او، تمئز دئر. ۱۸ بئر آدمین دَردسئنده چئبان عمله گلئب صاغلانندان سونرا، ۱۹ اگر یرئنده آغ شئش، و یا قیرمیزیمتیل-آغ لکه عمله گلسه، بو علامت کاهئنه گورسدئلستئن. ۲۰ کاهئن لکه یه باخسین. اگر دَردن دَردن گورونسه و اوستونده کی توکلر آغارمیش اولسا، کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن. بو چئبانلا باشلانان جوزامدیر. ۲۱ آما اگر کاهئن باخیب لکه نئن اوستونده آغ توکلر گورمه سه، لکه دَردن ده دَردن اولمایارق سولغون حالدا اولسا، کاهئن ناخوشو یدئی گون مودتئنه قرنطئنه ده ساخلاسین. ۲۲ اگر دَردنه کی لکه یاییلیرسا، کاهئن آدمی نجئس اعلان اتسئن. چونکی بو، علامتدئر. ۲۳ آما اگر لکه یرئنده قالبب یاییلمایببسا، بو، چئبانان قالان چاپیقیدیر و کاهئن او آدمی تمئر اعلان اتسئن. ۲۴ بئر آدمین دَردسئنده کی اولان یانیغین دَردی آتی یرئنده قیرمیزیمتیل-آغ، و یا آغ پارلاق لکه عمله گلسه، ۲۵ کاهئن لکه یه باخسین، اگر لکه نئن اوستونده کی توکلر آغارمیش و دَردن دَردن گورونسه، بو، یانیدا باشلانان جوزامدیر. بونا گوره کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن. بو جوزام علامتدئر. ۲۶ لاکئن اگر کاهئن باخیب گورسه کی، لکه نئن اوستونده آغ توکلر یوخدور و لکه دَردن دَردن اولمایارق سولغون حالدا دیر، اونا کاهئن ناخوشو یدئی گون قرنطئنه ده ساخلاسین. ۲۷ یدئنجی گون کاهئن گئنه ناخوشا باخسین. اگر لکه دَردیه یاییلیبسا، کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن؛ بو

دَردنه کی علامته باخسین. اگر علامت ائچئشنده کی توکلر، آغارمیش و بدنئنش دَردسئندن داها دَردن گورونسه، بو چئرک اتمه جوزامدیر. کاهئن اونا باخاندان سونرا، او آدمی نجئس اعلان اتسئن. ۴ آما اگر دَردسئنده کی لکه آغارمیش، دَردن دَردن گورونمه سه، اوستونده کی توکلری ده آغارمیش اولماسا، کاهئن ناخوشو یدئی گون مودتئنه قرنطئنه ده ساخلاسین. ۵ یدئنجی گون کاهئن گئنه ده اونا باخسین. علامت نظرئنده دَردسئنه یاییلمیش یوخ، یرئنده قالیبسا، کاهئن اونو گئنه ده یدئی گون مودتئنه قرنطئنه ده ساخلاسین. ۶ یدئنجی گون کاهئن گئنه ده اونا باخسین. علامت سولوب دَردسئنه یاییلمایببسا، کاهئن او آدمی تمئر اعلان اتسئن. بو مرض آنجاق دَردی سیمه سی دئر. او آدم پالتارلارینی یوسون و تمئر سایلیسین. ۷ لاکئن کاهئن اونا باخیب تمئر سایدیقدان سونرا، سیمه دَردسئنه یاییلیسا، او گئنه ده اوزونو کاهئنه گورسدسن. ۸ کاهئن گئنه ده اونا باخسین، دَردسئنده کی سیمه یاییلیبسا، اونا کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن. بو جوزامدیر.

۹ بئر آدمین دَردسئنده جوزام چئرک اتمه سی عمله گلسه، اونا او آدم کاهئشن یانینا گئئرئلستئن. ۱۰ کاهئن اونا باخسین، اگر دَردنه توکلری آغاردان خورالی آغ بئر شئش وار، و شئشده قیرمیزی آت گورونور، ۱۱ بو، آدمین دَردسئنده کی کؤک سالمیش جوزامدیر. کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن، آما قرنطئنه ده ساخلاماسین، چونکی او نجئسدئر. ۱۲ اگر جوزام دَردیه یاییلیب بوتون دَردنی بوروسه و علامت اونو تپه دن دیرناغاجاق توتماسی کاهئنه گورونسه، ۱۳ قوی کاهئن باخسین. اگر جوزام، بوتون بدنی اورتوب، کاهئن ناخوشو تمئر اعلان اتسئن. هامیسی آغاردیغی اوچون او آدم تمئر سایلیسین. ۱۴ لاکئن او ادامدا

اگر دَرَسْتَنده سولغون آغ لکه لر وار، بو باشلانان دَمروودور. او آدام تمئز سایلیسین. ۴۰ اگر بئر آدامین باشیندا اولان ساچ تۆکولسه، آدام کِچَلدئر. او تمئز سایلیسین. ۴۱ اگر ساچی آلتیندان و باشینین طرفلرئندن تۆکولوبسه، او آدامین آلتی آچیلمیشدیر. او، تمئز سایلیسین. ۴۲ لاکئن کِچَل و یا آلتی آچیلیمیش آدامین ساچی تۆکولن یردن، قیرمیزیمتیل-آغ لکه چیخسا، بو، کِچَل و یا آلتی آچیلیمیش آدامین ساچی تۆکولن یرده باشلانان جوزامدیر. ۴۳ کاهئن اونا باخسین، اگر کِچَل و یا آلتی آچیلیمیش آدامداکی شش، قیرمیزیمتیل-آغ لکه چیخسا، جوزام کئمی گورونور، ۴۴ او کئشی جوزام ناخوشلوغونا توتولوب. و نجئسدئر. باشینداکی علامته گوره کاهئن حَتمن اونو نجئس اعلان اتسئن. ۴۵ بله جوزام ناخوشلوغا توتولان آدامین پالتارلاری جیریلمالی، ساچی دا داغینیق اولمالی دیر. او آدام بوغونو اورتوب چیغیرسین: ”نجئسم! نجئسم!“ ۴۶ دَرَسْتَنده علامت اولدوغو بوتون مودت، او نجئس سایلیسین. نجئسلئینه گوره دوشرگه نئن اشئینده تک یاشاسین.

پارچاداکی کوف

۴۷ اوستونده کوف* علامتی اولان هر جور پارچا: یون، یا دا کتان پالتار و یا، ۴۸ هر جور توخونما پارچا، و یا ذری و دَرُندن اولان هر شئین حاقیندا تعلئمات بودور. ۴۹ اگر پالتاردا، و یا دَرُنده، یا دا هر جور پارچادا، دَرُندن دوژلمئش هر بئر اشیادا عمله گلن علامت یاشیل تهر و یا قیرمیزیمتیل اولسا، بو، کوف علامتی دئر. قوی بو کاهئنه گورسدنلسئن. ۵۰ کاهئن اونا باخیب، اشیانی یدئی گون قرئطنه ده ساخلاسین. ۵۱ یدئنجی گون گئنه

جوزام علامتدئر. ۲۸ اما اگر لکه یرئنده قالب دَرَسْتَنه یاییلماییب، و سولوسا، بو یانیقدان قالان شئسدئر؛ کاهئن او آدامی تمئز اعلان اتسئن، چونکی بو، یانیق یاراسینین قایبغی دیر. ۲۹ اگر بئر کئشئن و یا آروادین باشیندا، یا دا چنه سننده چئرک اتمه وارسا، ۳۰ کاهئن اونا باخسین. اگر چئرک اتمه دَرُندن دَرُئن گورونسه و اوستونده کی توکلر ساری و نازئکدئرسه، کاهئن اونو نجئس اعلان اتسئن. بو باش و یا چنه جوزامی دیر، قوتوردور. ۳۱ کاهئن قوتور علامتئنه باخسین. اگر علامت دَرُندن دَرُئن گورونمئیب، اوستونده ده قارا توکلر بوخدور، کاهئن قوتور آدامی یدئی گون قرئطنه ده ساخلاسین. ۳۲ یدئنجی گونده گئنه علامته باخسین، اگر قوتورلوق یاییلمایبسا، اوستونده کی توکلر سارالمایبسا، قوتورلوق دا دَرُندن دَرُئن گورونمورسه، ۳۳ اوندا او آدام، قوتورلوق اولان یردن سوا، بوتون بدئننی قیرخسین. سونرا کاهئن اونو گئنه ده یدئی گون قرئطنه ده ساخلاسین. ۳۴ یدئنجی گون کاهئن گئنه ده قوتورا باخسین. اگر قوتور دَرُئیه یاییلمایبسا و دَرُندن دَرُئن ده گورونمسه، کاهئن او آدامی تمئز اعلان اتسئن. او آدام پالتارلارینی یوسون و تمئز سایلیسین. ۳۵ لاکئن اگر کاهئن ناخوشو تمئز سایدیکدان سونرا قوتورلوق دَرُئیه یاییلبسا، ۳۶ کاهئن اونا تکرار باخسین. اگر قوتورلوق دَرَسْتَنه یاییلبسا، کاهئن اوستونده کی ساری توکون اولوب-اولماماسینا باخماسین. او آدام نجئس سایلیسین. ۳۷ لاکئن اگر نظرئنده قوتورلوق یرئنده قالب و اوستونده قارا توک عمله گلئب، قوتور شفا تاپیب و او آدام تمئزدئر. کاهئن اونو تمئز اعلان اتسئن. ۳۸ بئر کئشئن یا دا آروادین دَرَسْتَنده آغ پارلاق لکه لر اولسا، ۳۹ اوندا کاهئن باخسین؛

آدامین تمئزله جیی گون حاقیندا قانون بودور؛ بو آدام کاهئنن یانینا گئئرئلدئکده ۳ کاهئن دوشرگه دن قیراغا چیخب، جوزاما توتولان ناخوشا باخسین؛ اگر جوزام علامتی صاغالیب، ۴ اوندا کاهئن تمئزلئن آدام اوچون امر اتسئن کی، ائکی تمئز دئری قوش، سئدر آغاجینین بوداغی، قیرمیزی ائپ و مَرجانکؤشک اوتو گئئرسئن. ۵ کاهئنن امرئنه گؤره قوشلارین بئری ساخسی قابدا آخار سو اوستونده گئئلسئن. ۶ سونرا کاهئن صاغ قالان قوشو، سئدر آغاجینین بوداغینی، قیرمیزی ائپی و مَرجانکؤشک اوتونو گؤتوروب، اونلاری آخار سویون اوستونده گئئلن قوشون قانینا باتیرسین. ۷ سونرا جوزامدان تمئزلئن آدامین اوستونه یدی دغه قانی سئپب، اونو تمئز اعلان اتسئن. صاغ قالان قوشو دا چؤلّه بوراخسین. ۸ تمئزلئن آدام پالتارلارینی یوسون، بوتون توکلرئی قیرخسین، سو ائله یویونسون و تمئز اولسون. بوندان سونرا دوشرگه یه گئره بئلر. لاکئن او، یدی گون اؤز چادیریندان ائشکده یاشاسین. ۹ یذئنجی گون او آدام بوتون توکلرئی قیرخسین: باشینی، ساقالینی، قاشلارینی، حتّا بدننده کی بوتون توکلرئی قیرخسین. سونرا پالتارینی یوسون، بدننی سو ائله یوسون و تمئز اولسون.

۱۰ سگئزنئنجی گون او آدام عیبسئز ائکی ارگک قوزو، بئرائئنگک عیبسئز دئشی قوزو، تاخیل تقدئمی اولاراق بئر اِنانین اوندا اوج* حئصّه سی قدر یاغلا قاتلمیش نارین اون و بئر لوق* یاغ گئئرسئن. ۱۱ تمئزلئمه مراسئمی ائله مشغول اولان کاهئن، تمئزلئن آدامی و گئئردئی تقدئملری حوضور چادیرینین گئئرئشئنده ربئن حوضورونو گئئرسئن. ۱۲ سونرا کاهئن ارگک قوزولارین بئرئنی

ده اونا باخسین. اگر علامت پالتار، پارچایا، دَرئیه، و یا دَرئدن دوزلمئش شیلره یاییلیب، بو علامت فاسئد کوفدور. نجئس سایلیسین. ۵۲ کاهئن اوستونده علامت اولان یون، یا دا کئتان پالتاری، و یا پارچانی، یا دا دَرئدن اولان اشیانی یاندیرسین. بو فاسئد کوفدور. او گرک یاندیریلیسین.

۵۳ آما اگر کاهئن باخیب گؤرسه کی، علامت پالتار، پارچایا، و یا دَرئدن اولان اشیایا یاییلمایب، ۵۴ اوندا کاهئن امر ورسئن کی، اوستونده علامت اولان شی یویولسون. سونرا اونو گئنه ده یدی گون قرنطئنه ده ساخلاسین. ۵۵ علامت یویولدوقدان سونرا، کاهئن گئنه ده باخسین. اگر علامتن گؤرونوشو، یاییلماسینا باخمایاراق، دَیئشمه یئب، او شی نجئسئدر. اونو یاندیرمالی سینئیز، ائستر علامت اوز طرفنده اولسون، ائستر آرخاطر فئنده. ۵۶ لاکئن اگر کاهئن باخیب گؤرسه کی، علامت، یویولدوقدان سونرا، رنگی سولوب. کاهئن گرک اونو پالتاردان، دَرئدن، و یا پارچادان قوپارتسین. ۵۷ اگر بوندان سونرا علامت پالتاردا، پارچادا، و یا دَری اشیادا تزه دن عمله گلسه، علامت آرتیق یاییلیب و او شی گرک اوددا یاندیریلیسین. ۵۸ یویولدوقدان سونرا علامت اوستوندن یوخ اولان پالتار، پارچا، و یا دَری اشیایا گئنه ده یویولوب تمئز سایلیسین. ۵۹ بو، یون و یا کئتان پالتاردا، هر توخونما پارچادا، و دَرئدن اولان هر شیده عمله گلن کوف علامتنه آساسن اونو تمئز، یا نجئس سایماق اوچون قانوندور.»

جوزام حاقیندا

رب موسایا دانیشیب ددی:

۲ «دَرئسئنده جوزام اولان

۱۴

یاندیرما قوربانلی اولاراق انکی قومرو قوشو، و یا انکی گویرجئن گؤتورسون. بونلارا گوجو چاتار. ۲۳ سونرا سگئزئنجی گون بونلاری کاهنئن یایننا تمزئلمه سی اوچون، حوزور چادیرینین گئرئشئنده ربئن حوزوروننا گئترسئن. ۲۴ کاهئن تقصئر قوربانلی اولان قوزونو و بئر لوق یاغی گؤتوروب، یلئتمه تقدئمی اولاراق ربئن حوزوروننا گئترسئن. ۲۵ تقصئر قوربانلی اولان قوزونو کسسن. سونرا کاهئن تقصئر قوربانینین قانیندان بئر آز گؤتوروب، تمزئلئن آدامین صاغ قولاق مَرجه یئنه و صاغ الی ائله صاغ آباغینین باش بارماغینا چکسئن. ۲۶ کاهئن یاغدان بئر آز سول اووجوننا تۇکسون ۲۷ و صاغ الینن بئر بارماغی ائله سول اووجونداکی یاغدان ربئن حوزوروندا یدی دَفه چئله سن. ۲۸ اووجونداکی یاغدان، تمزئلئن آدامین صاغ قولاق مَرجه یئنه، صاغ الینن و صاغ آباغینین باش بارماغینا، یعنی تقصئر قوربانینین قانینی چکدئیی یره چکسئن. ۲۹ کاهئن اووجونداکی یاغین قالان حُصّه سنئی تمزئلئن آدامین باشینا چکسئن. بونولا اونون اوچون ربئن حوزوروندا کُفاره اتسئن. ۳۰ سونرا بو آدام قووتئنده اولان قومرو قوشلاریندان، یا دا گؤیرچئنلردن بئرئنی ۳۱ گونا قوربانلی، قووتئنده اولان او بئرئسنئی ده تاخیل تقدئمی ائله بئرلئکده یاندیرما قوربانلی اولاراق تقدئم اتسئن. بلهجه کاهئن تمزئلئن آدام اوچون ربئن حوزوروندا کُفاره اتسئن. ۳۲ بو، جوزام ناخوشلوغو اولان و تمزئلمه سننه گوجو چاتمایان آدام اوچون قانوندور.»

اولرده کی کوف

۳۳ رب موسایا و هارونا ددی: «۳۴ سئزه مولک اولاراق وره جیئم گئنعان تورباغینا

گؤتوروب یاغ لوقو ائله تقصئر قوربانلی اولاراق گئترسئن. اونلاری ربئن حوزوروندا یلئتمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتسئن. ۱۳ سونراسی ارگک قوزونو، گونا قوربانلی و یاندیرما قوربانلی گسئلن یرده، موقدس ساییلان یرده کسسن؛ چونکی گونا قوربانلی کئمی تقصئر قوربانلی دا کاهننه عایدیدیر. او قوربان لاپ موقدسدئر. ۱۴ سونرا کاهئن تقصئر قوربانینین قانیندان بئر آز گؤتوروب، تمزئلئن آدامین صاغ قولاقینین مَرجه یئنه، صاغ الینن و صاغ آباغینین باش بارماغینا چکسئن. ۱۵ کاهئن بئر آز یاغ لوقوندان گؤتوروب، سول اووجوننا تۇکسون ۱۶ و صاغ الینن بئر بارماغینی سول اووجونداکی یاغا باتیریب، بارماغی ائله یاغدان بئر آزینی ربئن حوزوروندا یدی دَفه سِپسئن. ۱۷ اووجوندا قالان یاغدان کاهئن تمزئلئن آدامین صاغ قولاق مَرجه یئنه، صاغ ال و صاغ آباغینین باش بارماغینا، یعنی تقصئر قوربانینین قانیندان چکدئیی پرله سورتسون. ۱۸ کاهئن اووجونداکی یاغین قالان حُصّه سنئی بو تمزئلئن آدامین باشینا چکئب، بونولا اونون اوچون ربئن حوزوروندا کُفاره اتسئن. ۱۹ بوندان سونرا کاهئن گونا قوربانینینی کسسن. بونولا تمزئلئن آدام اوچون نجئسلئینینی کُفاره اتسئن و سونرا یاندیرما قوربانینینی کسسن. ۲۰ کاهئن یاندیرما قوربانلی و تاخیل تقدئمئنی قوربانگاھدا تقدئم اتسئن. بلهجه کاهئن او آدام اوچون کُفاره ادر و او، تمئر ساییلار.

۲۱ اگر او آدام یوخسولدور و بو تقدئمله گوجو چاتمیر، اؤزونون کُفاره سی اوچون یلئدلئن تقصئر قوربانلی اولاراق بئر ارگک قوزو، تاخیل تقدئمی اولاراق یاغلا قاتیلیمیش بئر افا نارین اونون اوندان بئرئنی*، بئر لوق یاغلا، ۲۲ بئری گونا قوربانلی، او بئری

بوداغی، قیرمیزی ائپ و مَرجانکۆشک اوتونو گۆتوروب،^{۵۰} قوشلارین بئرنی ساخسی قابدا آخار سو اوستونده کسستن. ^{۵۱} سونرا کاهئن سئدر آغاجینین بوداغینی، مَرجانکۆشک اوتونو، قیرمیزی ائپی و صاغ قالان قوشو گۆتوروب، گسئلن قوشون قانینا و آخار سویا باتیرسین و اوه یدی دفه سَپئب ^{۵۲} قوشون قانی، آخار سو، صاغ قالان قوش، سئدر آغاجینین بوداغی، مَرجانکۆشک اوتو و قیرمیزی ائپله اووی تمئز اتسن. ^{۵۳} کاهئن صاغ قالان قوشو شهردن قیراغا، چۆله بوراخسین. بلهجه اووی کَفاره اتسن کی، او، تمئز سایلسین.

^{۵۴} بو، هر جور جوزام علامتی، حتّا قوتور، ^{۵۵} پالتارلاردا و اولرده عمله گلن کوف، ^{۵۶} شمش، سَپمه و لکه اوچون تعلئماندیر ^{۵۷} کی، نه واخت نجئس، نه واخت تمئز سایلمالاری بارده اولارلار اؤیرتسن. جوزام و کوف حاقیندا اولان قانون بودور.»

ناخوشلوغا گۆره بدن آخیتتیلاری

رب موسایا و هارونا ددی:
۱۵ ^۱ «انسرایئل اولادلارینا دانیشیب دین:» ^۲ «بئر نفرین کئشئلک عوضونده آخیتی اولسا، آخیتتییی نجئس سایلسین. ^۳ آخیتتیسینا گۆره بو اونون نجئسلئیی دئر: کئشئلک عوضونون آخیتتیسینی ائستر آزاد آخسین، ائستر قاتلمیش، او شخص نجئس سایلییر. ^۴ اوستونده یاتدیغی هر یاتاق و اوتوردوغو هر شی نجئس سایلسین. ^۵ کئم اونون یاتاغینا توخونس، پالتارینی یوسون، سو ائله یویونسون؛ و آخشاما قدر نجئس سایلسین. ^۶ هر کس کی، بدن آخیتتییی اولان شخصئن اوستونده اوتوردوغو اشیانین اوستونده اوتورور، پالتارلارینی یوسون، سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلسین. ^۷ هر کس کی، بدن آخیتتییی اولان

گئرندن سونرا، من مولکونوز اولان اولکه نئزده، بئر اوه کوف علامتی گۆنדרسم، ^{۳۵} او صاحیبی گئذب کاهئنه خبر ورسئن: «منه اوئمه کوفه بَنزهر بئر شی گۆرونوب.» ^{۳۶} کاهئن گئلب کوفه باخمادان قاباق، اوئن بوشالتماسینا امر اتسن کی، اوده هر بئر شی نجئس سایلماسین؛ سونرا گئذب او اوه باخسین. ^{۳۷} علامته باخسین: اگر اوئن دووارلاریندا باشیل تهر و یا قیرمیزیتمیل لکه وار و دووارین سطحئندن درئن گۆرونور، ^{۳۸} اوندا کاهئن اودن قاپی یا چیخسین و اوی باغلاب یدی گون قرنطئه اتسن. ^{۳۹} یذئنجی گون کاهئن گئلب ائمتاحان اتسن. اگر علامت اوئن دووارلارینا یایلیسا، ^{۴۰} اوندا امر اتسن کی، اولار کوفلو داشلاری قویارتسینلار و شهردن قیراغا، نجئس بئر یره آتسینلار. ^{۴۱} سونرا اوئن ائچئنن هر طرفی قاشینئلیب تمئزله نسن و قاشیدیقلا رینی شهردن قیراغا، نجئس بئر یره تۆکسونلر. ^{۴۲} قویاریلمیش داشلارین یرئنه آیری داشلاری گۆتوروب قویسونلار، سونرا تزه مالا گۆتوروب، اوی مالاسینلار.

^{۴۳} اگر داشلاری قویارتدقدان و اوی قاشییب مالالایاندان سونرا، گئنه ده اوده کوف علامتی عمله گلسه، ^{۴۴} کاهئن گئلب باخسین. اگر علامت اوه یایلیسا، اوده فاسد بئر کوف وار. او نجئسدئر. ^{۴۵} بله حالدا او گرک اوی سۆکسون و اونون داشلارینی، تاختالارینی، بوتون مالاسینی شهردن قیراغا، نجئس بئر یره آتسین. ^{۴۶} اوئن قرنطئه اولدوغو واخت، اوه گئرن هر بئر آدم آخشاما قدر نجئسدئر. ^{۴۷} او اوده یاتان و یئین آدم پالتارلارینی یوسون.

^{۴۸} لاکئن اگر او مالالاناندان سونرا، کاهئن گئلب اوه باخسا و گۆرسه کی، علامت اوه یایلماییب، او، اوی تمئز اعلان اتسن، چونکی کوف کچئب گئذب. ^{۴۹} اوی تمئز اتمک اوچون او ائکی قوش، سئدر آغاجینین

اشکسی ده سو ائله یویونسونلار و آخشاما قدر نجئس سایلیسینلار.

آرودالارین قان آخماسی

۱۹ آیباشی واختی قان آخماسی اولان هر آرودا یدى گون نجئس سایلیسین، اونا توخونان هر کس ده آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۰ آیباشی مودتی آرودا نه یئن اوستونده اوزانیب و یا اوتورسا، نجئس سایلیسین. ۲۱ او آرودین یاتاغینا توخونان هر کس اؤز پالتارینی یوسون، سو ائله یویونسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۲ او آرودین اوتوردوغو هر شیه توخونان هر کس ده پالتارلارینی یوسون، سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۳ اگر بئر آدم او آرودین یاتاغینا، یا دا اوستونده اوتوردوغو شیه توخونسا، او آدم آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۴ اگر کئشی او آرودلا یاخینلیق اتسه، قان آخما نجئسلیی اونا دا بولاشار. کئشی ده گرک یدى گون نجئس سایلیسین؛ کئشئن یاندیغی هر یاتاق دا نجئس سایلیسین.

۲۵ آیباشی واختیدان کنار، یا دا سونرا نچه گون داوام دن قان آخماسی اولان آرودا، بوتون بو آخینتی مودتی آیباشی نجئسلیی دؤورونده کی کئمی نجئس سایلیسین. ۲۶ بوتون آخینتی واختی، آیباشی نجئسلیی واختی کئمی، اوستونده یاندیغی هر یاتاق و اوتوردوغو هر شی نجئس سایلیسین. ۲۷ اونلارا توخونان هر کس ده نجئس سایلیسین. قوی او، پالتارینی یوسون، سو ائله یویونسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۸ اگر آخینتیسی کئسلسه، او آرودا یدى گون گؤزله سئن، سونرا تمئز سایلیسین. ۲۹ سگئزنجی گون همئن آرودا ائکی قومرو قوشو، یا دا ائکی گؤیرچئن گؤتوروب حوضور چادیرینین گئرشئنده، کاهئتن یایننا گئرسئن. ۳۰ کاهئن قوشلارین

شخصئن بدننه توخونور، پالتارینی یوسون و سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۸ اگر بدن آخینتیسی اولان شخص تمئز آداما توپورسه، او آدم پالتارینی یوسون، سو ائله یویونسون. و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۹ بدن آخینتیسی اولان شخصئن مئندئی هر یهر نجئس سایلیسین. ۱۰ اونون آلتیندا اولموش هر شیه توخونان هر کس آخشاما قدر نجئس سایلیسین. اونلاری داشیبان دا پالتارلارینی یوسون، سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۱ بدن آخینتیسی اولان شخص اللرنئی یومامیش کئمه توخونسا، او آدم پالتارلارینی یوسون و سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۲ بدن آخینتیسی اولان شخصئن توخوندوغو هر ساخسی قاب سیندیریلسین، اما هر تاختا قاب سو ائله یویولسون. ۱۳ بو آدم، اؤز آخینتیسی کئسلدئی حالدا، تمئزلنمک اوچون یدى گون گؤزله سئن، سونرا پالتارینی یوسون، بدنئی آخار سو ائله یوسون و تمئز سایلیسین. ۱۴ سگئزنجی گون ائکی قومرو قوشو و یا ائکی گؤیرچئن گؤتوروب ربتن حوضور چادیرینین گئرشئنده ربتن حوضوروندا گلسن و بونلاری کاهئنه ورسن. ۱۵ کاهئن اونلاری تقدئم اتسئن، بئرئی گونه قوربانی، او بئرئی ده یاندیرما قوربانی. بونلارلا کاهئن او شخص اوچون آخینتیسینا گوره ربتن حوضوروندا کفاره اتسئن.

جنئسی آخینتی

۱۶ توخومو تۆکولن هر کئشی بوتون بدنئی سو ائله یوسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۷ اوستونه توخوم تۆکولولن هر پالتار و یا ذری اشیا سو ائله یویولسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۸ کئشی آرودلا یاخینلیق ادئب توخومو تۆکولسه،

۶ سونرا هارون اۋزو اوچون گوناھ قوربانى اولان گاميشى تقدّم اتسئن كى، هم اۋزو، هم ده عايئله سى اوچون كَفّاره اتسئن. ۷ هارون ائكى كچئننى گۆتوروب، حوضور چاديرينين گئرشئنده ربتن حوضورون گئرسئن. ۸ هارون بو كچئلرن اراسيندا پوشك اتيب، بئرئنى رب اوچون، او بئرئسنى ده عَزازئل* اوچون سچسئن. ۹ سونرا هارون پوشكله ربّه عاييد اولان كچئننى گوناھ قوربانى اولاراق تقدّم اتسئن. ۱۰ لاكئن پوشكله آزاد بوراخيلماق اوچون سچئلن كچئننى ربتن قاباغيندا درى ساخلاسين كى، كَفّاره نى اونون اوستونه قويوب عَزازئل اولاراق چۆله آزاد بوراخسين. ۱۱ سونرا هارون گوناھ قوربانى اولان گاميشى تقدّم ادئب، بونونلا اۋزو ائله عايئله سى اوچون كَفّاره اتسئن و اۋزو اوچون گوناھ قوربانى اولان گاميشى كسسئن. ۱۲ ربتن حوضوروندان، قوربانگاهدان گۆتورولن كۆزرمئش كۆمورله دولموش بئر بوخوردان گۆتوروب، ائكى اووچ دولو نارين ازلئن خوش عطشلى بوخورلا پرده نئن ائچ طرفنه كچسئن. ۱۳ ربتن حوضوروندا بوخورو اودا قويسون. بله جه بوخورون توسو بولودو شهادت سانديغينين اوستونده اولان كَفّاره قاباغينى اؤرتسون، يوخسا اؤلر. ۱۴ گاميشين قانيندان بئر آز گۆتوروب، بارماغى ائله كَفّاره قاباغينين شرق سمتنه، هم ده اونون موقابئلنه بارماغى ائله قانندان يدى دفة سچسئن. ۱۵ سونرا خالق اوچون گوناھ قوربانى اولان كچئننى كسسئن و اونون قانينى پرده نئن ائچ طرفنه گئترئب، قانينى گاميشين قانى كئمى كَفّاره قاباغينين و اونون موقابئلنه سچسئن. ۱۶ بونونلا هارون انسرائيل اۋولادلارينين نجسلكلرئنه، بوتون گوناھلارى اوچون اولان تقصئرلرئنه لاپ

بئرئنى گوناھ قوربانى، او بئرئسنى ده يانديرما قوربانى اولاراق تقدّم اتسئن. بونلازلا كاهئن بو آرواد اوچون آخيتيسينين نجسلكلئنى ربتن حوضوروندا كَفّاره اتسئن.

۳۱ بله جه انسرائيل اۋولادلارينى اۋز نجسلكلئندن آييرين كى، آرالاريندا اولان خيمه مى، نجسلكلئرى ائله نجس ادئب اولمه سنئلر.

۳۲ بو قانون بدن آخيتيسى اولان اداملار اوچون و توخومو تۆكولمكله نجسلكئن هر كئشى اوچون، ۳۳ آيباشى اولوب نجسلكئن هر آرواد اوچون، آيرى بئر آخيتتيا دوچار اولان هر كئشى و هر آرواد اوچون، نجس آروادلا ياخيليق ادن هر كئشى اوچون دور.“

كَفّاره گونو

۱۶ هارونون ائكى اوغلونون ربتن حوضوروندا ياخينلاشيب اولدويوندن سونرا، رب موسا ائله دانئشلى. ۲ رب موسايا ددى: «قارداشين هارون اده كى، پرده نئن ائچ طرفنده كى موقدس يره، سانديق اوستونده كى كَفّاره قاباغينين قاباغينا هج واخت كچمه سنن، يوخسا اؤلر؛ چونكى من بولوددا كَفّاره قاباغينين اوستونده گؤرونه جيم. ۳ بونا گؤره هارون انجاق بونلازلا موقدس يره گئره بئلر: گوناھ قوربانى اوچون بئر گاميش، و يانديرما قوربانى اوچون بئر قوچلا. ۴ موقدس كتان خترقه گيسئن، آينئنده كتان آلت پالتارى دا اولسون، بئلنه كتان قورشاق باغلاسين، باشينا كتان عَمّاه قويسون. بونلار موقدس پالتارلاردير. هارون اؤل بدنئنى سو ائله يوسون، سونرا اونلارى گيسئن. ۵ انسرائيل اۋولادلارينين جاماعاتيندان گوناھ قوربانى اوچون ائكى اِرگك كچى و يانديرما قوربانى اوچون بئر قوچ گؤتورسون.

موقدّس یر اوچون کفّاره اتسئن؛ حوضور چادیرینا دا کی، اونلارین نجسلیئینن آراسیندا یرله شتر، بله اتسئن. ۱۷ لاپ موقدّس یرده کفّاره اتیمه گنرندن چیخانا قدر، حوضور چادیریندا هچ کئم اولماسین. هارون اؤزو، غایله سی و بوتون انسرائیل جاماعاتی اوچون کفّاره اتسئن. ۱۸ سونرا ربئن حوضوروندا اولان قوربانگاها گدئب، اونون اوچون کفّاره

اتسئن؛ گامیشین و کچئنن قانیندان بئر آز گوتوروب، قوربانگاهین بونوزلارینین هر طرفننه چکسئن. ۱۹ هارون قوربانگاهین اوستونه بارماغی ائله یدّی دغه قانندان بئر آز سېئب اونو تمزله سئن. بله جه اونو انسرائیل اوولادلارینین نجسلیکلرندن تقدّس اتسئن. ۲۰ هارون لاپ موقدّس یری، حوضور چادیرینی، و قوربانگاهی کفّاره ادئب قورتارانندان سونرا، صاغ قالان کچئی تقدّم اتسئن. ۲۱ ائکی الئی او دئری کچئنن باشینا قویوب، انسرائیل اوولادلارینین بوتون گوناھلارینی و اونلارین خاطالاری اوچون اولان بوتون تقصیرلرنی اعتراف اتسئن. و اونلاری کچئنن باشینا قویوب، بو ائش اوچون تعین اولونان آدمین واسطه سی ائله اونو چؤلده بوراخسین. ۲۲ کچی اونلارین بوتون تقصیرلرنی اؤز اوستونده آباق دیمه مئش تورپاغا آپارار. و کچئی چؤله آزاد بوراخسین.

سونرا دوشرگه یه گنرسئن. ۲۷ لاپ موقدّس یرده کفّاره اتمک اوچون قانی اورایا گنرئلن گوناھ قوربانلی اولان گامیش ائله کچئنن دَرئسی، آتی و باغیرساقلاری دوشرگه نئن کنارینا آپاریلیب یاندیریلین. ۲۸ اونلاری یاندیران آدم پالتارینی و بدننی سو ائله یوسون، اوندان سونرا دوشرگه یه گنرسئن. ۲۹ بو سئزئن اوچون ابدی بئر قایدا اولسون. یدئنجی آیین اونونجو گونونده اؤزونوزو هر شیدن محروم ادئب هچ بئر ائش گورمه یئن؛ هم یرلی لرئنتز، هم ده آرانیزدا یاشایان یادللی لرئنتز بله اتسئن. ۳۰ چونکی او گون سئزی تمزلمک اوچون کفّاره اولونسون کی، ربئن حوضوروندا بوتون گوناھلارینیزدان تمزله سئنئز. ۳۱ او گون سئزئن اوچون سبّت گونونه بنزهر ائستتراحت گونودور، اله کی، سئز جانلارینیزی موته واضح اده سئنئز. بو ابدی بئر قایدادیر. ۳۲ آتاسینین برئنه کاهنلئک اتمک اوچون مسح ادئلئش وظئفله کاهن بله کفّاره اتسئن: او، موقدّس کتان پالتارلارینی گیب ۳۳ موقدّس مکان، حوضور چادیری و قوربانگاه اوچون کفّاره اتسئن؛ کاهنلر و بوتون جاماعات اوچون ده کفّاره اتسئن. ۳۴ ائلده بئر دغه انسرائیل اوولادلارینین بوتون گوناھلارینین کفّاره ادئلمه سی اوچون بو، سئزه ابدی قایدا اولسون.»

رب نجه موسایا امر ائتمئشدی، او داله اتدی.

حیات ورن قاندر

رب موسایا دانیشیب، ددی: ۱۷ «هارونلا اوغوللارینا و بوتون انسرائیل اوولادلارینا ده: ربئن امر اتدئی بودور: ۳” اگر انسرائیل خالقیندان بئری دوشرگه ده، یا دا دوشرگه دن ائشک، بئر اؤکوز، و یا بئر قوزو، و یا بئر کچی کسه ۴ و اونو حوضور چادیرینین گئرئشنه، ربئن خیمه سنئن قاباغیندا ربّه بئر قوربان

۲۳ هارون حوضور چادیرینا گنرسئن و لاپ موقدّس یره گنرمدن قابق گیمئش اولدوغو کتان پالتاری چیخاردیب اورادا قویسون. ۲۴ موقدّس بئر یرده بدننی سو ائله یوسون و اؤز پالتارینی گیسئن و گلئب کفّاره اوچون اؤز یاندیرما قوربانینی و خالقین یاندیرما قوربانینی تقدّم اتسئن. ۲۵ گوناھ قوربانینین بیئنی ده قوربانگاها توستوله دئب یاندیرسین. ۲۶ عرازئل کچئسنی آزاد بوراخان آدم دا پالتارینی و بدننی سو ائله یوسون،

كىمى تەقدىم ئەتمەسە، قان تۆكۈمكە مۇقەددەر سايىلسىن. بەلە ئادەم قان تۆكۈپ ۋە گىرگ خالقى ئاراسىدىن قوۋولسۇن. ۵ بۇ امىرە دىئەل بۇدور كى، ئىسرائىل ئاۋلادلىرى چۆلدە كىسەنكىلى قوربانلارنى، رېئىن حوزورون، حوزور چادىرىنىن گىرئىشئە، كاھىننىن يانېنا گىرئىب، رېئە بارىش قوربانلارنى ئولاراق تەقدىم اتىنىلر. ۶ كاھىن بەلە قوربانىن قانىنى حوزور چادىرى گىرئىشئىنن يانېنداكى رېئىن قوربانگاھىنا سېسىن، پېئىنى دە رېئىن خوشونا گلن عطرلى تەقدىم ئولاراق توستولەدئىب ياندىرىسىن. ۷ ئىسرائىل ئاۋلادلىرى بىر داھا رېئە خىيات ادئىب، كىچى تەمئالىنداكى ئابلىسلىرە قوربان كىسەمەننىلر، بو، نىئىلدىن نىئىلە ئولار اوچون ابدى قايدا اولسۇن.

قەدىن اولونموش جىئىسى رابئىلە

سۇنار ب موسايا دانىشىب، ددى: ۱۸ «ئىسرائىل ئاۋلادلىرى ئىلە دانىش و اونلار دە: "تارىنىز رىب مەنم. ۳ نە قاباق ياشادىغىنىز مەنئىر تورپاغىندا ادئىلن ئىشلەرە عمل ادئىن، نە دە سىزى آپاراچاغىم كىئەن تورپاغىندا ادئىلن ئىشلەرە. اونلارنىن قايدالارى ئىلە ياشاماجاقسىنىز. ۴ گىرگ مەنم حۆكەملىمە عمل ادئىب، مەنم قايدالارىمى ساخلاياسىنىز و اونلار مۇناسىب ياشاياسىنىز. تارىنىز رىب مەنم. ۵ بونا گۆرە قايدالارىمى و حۆكەملىمى ساخلاين كى، ئادەم بۇنلارنى اتدئىنىدە ياشايار. رىب مەنم. ۶ ھىچ كىس ئۆز ياخىن قوچوملارنى ئىلە جىئىسى رابئىلەدە اولماسىن. رىب مەنم. ۷ ئاتىنىن ناموسونا توخونما، يعنى، ئۆز ئانالا ياخىنلىق اتەمە. او سىنن ئانادىر. اونون عىصمەتئە توخونما. ۸ ئاتىنىن آروادى ئىلە ياخىنلىق اتەمە. او سىنن ئاتىنىن ناموسودور. ۹ ئاتاندىن و يا ئانادان بىر اولان، سىنئىلە بىر اودە، و يا آيرى يردە دوغولان باجىنلا ياخىنلىق اتەمە. ۱۰ اوغولونون و يا قىزىنىن قىزى ئىلە ياخىنلىق اتەمە، چونكى اونلارنىن ناموسو سىنن ناموسوندور. ۱۱ ئاتىنىن آيرى آروادىدىن دوغولان قىزى ئىلە ياخىنلىق اتەمە؛ چونكى او سىنن ئاتاندىن بىر اولان باجىن سايلىير. اونون ناموسونا توخونما. ۱۲ بىئىئىلە ياخىنلىق اتەمە، چونكى او ئاتىنىن ياخىن قوچومودور.

۸ بىر دە كى اونلار دە: ئىسرائىل خالقىدىن، و يا آرالارىندا ياشاين ياد اللىلردن، كىم ياندىرما قوربانىنى، يا دا بىر قوربان كىسە، ۹ و اونو رېئىن حوزورون تەقدىم اتىمكى اوچون حوزور چادىرىنىن گىرئىشئە قوربان گىرئەمەسە، او ئادەم خالقى ئاراسىدىن قوۋولسۇن. ۱۰ ئىسرائىل خالقىدىن، يا دا آرالارىنىدا ياشاين ياد اللىلردن ھەر جور قانى يىئىن ئادەمدان مەن اوز دۇندىرئىب، اونو خالقى ئاراسىدىن قوۋاجاغام، ۱۱ چونكى ھەر مخلوقون حىياتى اونون قانىدىدەر. مەن اونو حىياتىنىزىن كىئەرسە اوچون قوربانگاھدا تەقدىم اولونماغا تەئىن اتىمىش؛ چونكى حىيات وردئىئە گۆرە كىئەردن قاندىر. ۱۲ بونا گۆرە دە مەن ئىسرائىل ئاۋلادلىرىنا دەمىش: سىزدن ھىچ بىر كىس، آرانىدا ياشاين ياد اللى دە قان يەمەسەن. ۱۳ ئىسرائىل ئاۋلادلىرىدىن، يا دا آرالارىندا ياشاين ياد اللىلردن ھەر كىس، اگر يىئە بىلن حىوان، يا دا قوش اولوايا، اونون قانىنى يە آخىدىب، تورپاقلا اۋرتسۇن. ۱۴ چونكى ھەر مخلوق حىيات ورن اونون قانىدەر. بونا گۆرە مەن ئىسرائىل ئاۋلادلىرىنا دەدۇم كى، ھىچ بىر

ده بو تورپاغی نجئسلیه سئئز، تورپاق سئزی ده، سئزدن قاباق اولان مئلت کئمی قوصوب آتاجاق. ۲۹ بونا گۆره ده بو ائیرنج ائشلرن هر هانسی بئرنه عمل ادن هر کس، خالقینن آراسیندان قوولمالی دیر. ۳۰ بله جه، ددئئمی یرئنه یتئن. قاباغینیزدا ادئلن ائیرنج عادتله عمل ادئب، اونلارلا اؤزونوزو نجئسله یئن. تارئیز رب منم.“

موقدسئلک و عدالت

رب موسایا دانئشیب ددی: ۱۹
 ۲ «بوتون انسرائیل اولادلارئین جاماعاتینا دانئش و اونلارلا ده: ”موقدس اولون، چونکی من تارئیز رب موقدس. ۳ سئزدن هر کس آتاسینا و آناسینا حؤرمت اتسئن و منئم سبت گونلرئمی ساخالین. تارئیز رب منم. ۴ بوتله طرف دؤنمه یئن و اؤزونوزه تؤکمه آلاهلار دوزلتمه یئن. تارئیز رب منم. ۵ ربّه بارئش قوربانلاری گئئرنده، اله گئئرئن کی، قوربانئیز قبول ادلسئن. ۶ قوربانئیز، کسئلن گون و یا صاباجئسی پئلسئن، لاکئن اوچونجو گونه قالان حئصه گرک اوددا یاندیرئلسین. ۷ اگر اوندان اوچونجو گون پئلسه، ائیرنج ساییلار و او قوربان قبول اولونماز. ۸ او قوربانی یئین آدم ربئن موقدس یمه یئنی نجس اتدئئنه گۆره تقصئرکار قالار. او آدم، خالق آراسیندان گرک قوولسون. ۹ تورپاغینیزدا محصول بئچنده، زمئنن قیراقلارئینی بئچمه یئن و بئچئندن تۆکولن سونبوللری ده بیغمایین. ۱۰ اوزوم باغیندا دا تئکلری کامئل تمئزلمه یئن، یره دوشن سالخیملاری دا بیغمایین. اونلاری کاسییلار و قربئلر اوچون بوراخین قالسین. تارئیز رب منم. ۱۱ اوغورلامیین، بئرئئرئئزن باشینا بۆرک قویمایین، بئرئئرئئزه یالان دا دمه یئن. ۱۲ منئم آدمیا یالاندان آند ائچمه یئن، اله کی، تارئیزین آدینی لکه لیه سئئز. رب منم.

۱۳ خالانلا یاخینلیق اتمه، چونکی او آنائین یاخین قوحومودور. ۱۴ غمئئن ناموسونا توخونما؛ اونون آروادی ائله یاخینلیق اتمه، او سنن عمی آروادیندیر. ۱۵ گلئئنن ناموسونا توخونما؛ او سنن اوغولونون آروادیدیر، اونونلا یاخینلیق اتمه. ۱۶ قارداشین آروادی ائله یاخینلیق اتمه. او سنن قارداشینین ناموسودور. ۱۷ بئر آروادین هم اؤزو، هم ده قیزی ائله یاخینلیق اتمه. او آروادین اوغول، یا دا قیز نوه سی ائله ده یاخینلیق اتمه، بونلار آروادین یاخین قوحوملاری دیر. بو، عئقتسئزلئکدئر. ۱۸ آروادین صاغ اولارکن، اونون باجئسینی اؤزونه آرواد آلیب اونا بئر رقتب یاراتما، ناموسونا توخونما. ۱۹ آیباشی نجئسلئیی زامانی بئر آروادلا یاخینلیق اتمه. ۲۰ آیری آدمیین آروادی ائله یاخینلیق ادئب اؤزونو نجئسله. ۲۱ اؤولادلارئین هچ بئرئنی مولک بوتونه قوربان اولراق تقدئم اتمه. بله جه، اؤز تارئین آدینی لکه لمه. رب منم. ۲۲ کئشی آروادلا یاخینلیق اتدئیی کئمی، بئر کئشی ائله یاخینلیق اتمه؛ بو، ائیرنجدئر. ۲۳ هچ بئر حیوانلا یاخینلیق ادئب اؤزونو اونونلا نجئسله، هچ بئر آرواد دا بئر حیوانلا یاخینلیق اتمه سنن. بو، رذئلئکدئر. ۲۴ بو شیلرئن هچ بئری ائله اؤزونوزو نجس اتمه یئن، چونکی قاباغینیزدان قوواجاغام مئتلر، بونلارین هامئسی ائله نجئسله نئبلر، ۲۵ اۆلکه ده نجئسله نئب. بونا گۆره ده من او تورپاغی جزالاندیرمئشام، اله کی، تورپاق، ساکنلرئنی قوصوب. ۲۶ آما سئز گرک قایدالارئیمی و حؤکملرئمی ساخالیاسینیز و بو ائیرنج ائشلرن هچ بئرئنی اتمیه سئئز، ائستر یرلی، ائستر آرائیزدا یاشایان یاد اللی اولسون. ۲۷ چونکی قاباغینیزداکی اۆلکه نئن ساکنلری بوتون بو ائیرنج ائشلری ادئبلر و تورپاق نجئسله نئب. ۲۸ آما اگر سئز

۲۳ گَعان تورباغینا گنرئب، یمک اوچون هر میوه آغاجینی آکه سئئز، میوه سی سئزئن اوچون حارام سایلیبر. بو میوه سئزئن اوچون اوج ائل حارام اولاجاق. اونو یمه یئن. ۲۴ دؤردونجو ائلده اونون بوتون میوه سی شوکور تقدیمی اولاراق رب اوچون موقدس سایلیسین. ۲۵ بئشنجی ائلده او آغاجین میوه سئنی بییه بئلر سئئز. بونو ادئن کی، محصولو سئزئن اوچون آرتسین. تارینیز رب منم.

۲۶ هچ بئر آتی قانلی-قانلی یمه یئن. باخیجیلیق و فالجیلیق اتمه یئن. ۲۷ باشینیزین یان طرفئنده کی ساچلاری قیرخمایین، ساقالارینیزین کنارلارینی کسمه یئن. ۲۸ اولوره گۆره بدئئنه بارا وورمایین، بدئئنه هچ بئر شکل دؤیدورمه یئن. رب منم.

۲۹ قیزینیزی فاحشه لئیه چکئب اونو لکه لمه یئن، اله کی، فاحشه لئک اولکه یه یایلماسین و اولکه عئقئسئر لئکله دولوب داشماسین. ۳۰ سبئت گونلرئمی ساخلا یین. موقدس مکانیمدا حؤرمه ادئن. رب منم.

۳۱ جئنچئلره و روح چاغیرانلارا طرف دؤنمه یئن، اونلارلا دانیشمایین، بوخسا اونلاردان نجس لئرسئئز. تارینیز رب منم.

۳۲ یاشلی لارین قاباغیندا آیاغا دورون، آغساقالارلا احترام قویون. تارینیز حؤرمه ادئن. رب منم.

۳۳ سئزئله اولکه نئزده یاشایان هچ بئر قرئبه حاقسیزلیق اتمه یئن. ۳۴ آرانیزدا یاشایان قرئب آدام یرلی کئمی اولاجاق، اونو اؤزونوزو سؤن کئمی سؤن. چونکی سئز اؤزونوز ده منصئر اولکه سئنده قرئب اندئئز. تارینیز رب منم.

۳۵ قضاوتده، اولجوده، چکی ده و مثقداردا حاقسیزلیق اتمه یئن. ۳۶ تره زئئز، چکی داشینیز، تاخیل* و مایع اولجوسو* اوچون

۱۳ قونشونوزا ظولم اتمه یئن، اونو سویمایین؛ موزدلو ائشچئنن زحمت حاقینی آخسامدان سحره جک یانینیزدا ساخلامایین. ۱۴ کار آدامی سؤیمه یئن و کور آدامین موقابئلئنه ده بوردهدن هچ بئر شی قویمایین. تارینیز حؤرمه ادئن. رب منم.

۱۵ قضاوت ادنده حاقسیزلیق اتمه یئن. نه یوخسولا طرفدار اولون، نه ده وارلینی اوستون توتون. قونشونوزا عدالتله قضاوت ادئن. ۱۶ خالقینیز آراسیندا خیرچئلئک اتمه یئن؛ قونشونوزون جانینا ضرر ورمک ائتمه یئن. رب منم.

۱۷ اوره بیئئزده و طنداشینیز حاقیندا نفرت ساخلامایین. قونشونو گرک نصحت اده سئئز، مبادا سئز ده اولدان اؤتری گوناها باتاسینیز. ۱۸ اؤز خالقینیزین آراسیندا هچ کسدن قصاص آلمایین، هچ کئمدن کئن ساخلامایین. آنجاق قونشونوزو اؤزونوز کئمی سؤن. رب منم.

۱۹ منم قایدالاریمی ساخلا یین. فرقلی جنسندن اولان مال-حیوانی جوتلشدئرمه یئن. زمئنئزده ائکی جور توخوم آکه یئن. آیینئزه ائکی جور ساپدان توخونموش پالتار گیمه یئن.

۲۰ اگر بئر کئشی آیری بئر کئشئنن نشانلی سی اولان کئئزله کی، حله قئیمتی حقیقتن ورنلئمه ئمش، آزاد دا اولونمایدیر، یاتسا، اونا جزا ورنلئسین. آما اونلار اولدورولمه سئنلر، چونکی آرواد آزاد دینلئمش. ۲۱ او کئشی ربئن حوزورونا، حوزور چادیرینین گئرئشئنه تقصئر قوربانلی اولاراق بئر قوچ گئئرسئن. ۲۲ کاهئن او کئشئنن ائشلئدئی گوناھینی، تقصئر قوربانلی اولان قوچلا ربئن حوزوروندا کفاره اتسئن و ائشلئدئی گوناھ اونا باغیشلانار.

ادن كئشى آتاسينين ناموسونا توخونوب. اونلارين هر ائكئسى گرگ اؤلدورولسون. بونلارين قانلارى اؤز بويونلارينادير. ۱۲ گلئنى ائله ياخينلىق ادىن كئشى، گلئنى ائله بئرلئكدە، هر ائكئسى گرگ اؤلدورولسون. اونلار اؤزلرئنه محرم اولان بئرى ائله زئنا ادئبلر و قانلارى اؤز بويونلارينادير. ۱۳ اگر بئر كئشى، آروادلا ياخينلىق ادىن كئشى، آيرى بئر كئشى ائله ياخينلىق اتسه، اونلارين ائكئسى ده ائيرنج ائش ادئبلر و گرگ اؤلدورولسونلر؛ اونلارين قانلارى اؤز بويونلارينادير. ۱۴ هر كس بئر قيزى، آناسى ائله بئرلئكدە اؤزونه آرواد آلسا، عئفتسئزلئك ادئر؛ آرانيزدا بله عئفتسئزلئك اولماماق اوچون، هم كئشى هم ده آروادلار گرگ يانديريلسينلار. ۱۵ حيوانلا جئئسى رابئطه يه گئرن كئشى گرگ اؤلدورولسون؛ حيوانى دا گرگ اؤلدوره سئئئر. ۱۶ هر هانسى بئر حيوانلا جئئسى رابئطه يه گئرن آرواد، حيوانلا بئرلئكدە گرگ اؤلدورولسون. اونلارين قانلارى اؤز بويونلارينادير.

۱۷ اگر بئر آدام آنا و يا آنا طرفئندن اولان باجيسينى آليب اونونلا جئئسى رابئطه يه گئرسه، زئئلئك ادئر؛ اونلار خالقينين گؤزلىر قباغئندا قوولسونلار. بله آدام باجيسينين ناموسونا توخونوب؛ تقصئرى اؤز بويونلارينادير. ۱۸ آيباشى اولان آروادلا ياخينلىق ادىن كئشى، آروادين ناموسونا توخونوب، اونون قان آخماسينى آشكار ادئيدئر. آرواد دا قان آخماسينى آشكار ادئب. بونا گؤره اونلارين هر ائكئسى ده خالقلارى آراسيندان قوولسونلار. ۱۹ خالانلا و يا بئئنه ياخينلىق اتمه، چونكى بله بئر آدام ياخين قووملارى ائله ياخينلىق ادئب؛ اونلارين تقصئرى اؤز بويونلارينادير. ۲۰ عئمئسى آروادى ائله ياخينلىق ادىن كئشى، اؤز عئمئسئئن ناموسونا توخونوب؛ ائكئسئئن ده گوناھى اؤز

ائشله ئن قابلارينيز دوز اولسون. سئزى مئصئر تورپاغئندان چيخاردان تارينيز رب منم. ۳۷ مئثم بوتون قايدالاريمى و حؤكملئمى ساخلاييب، اونلارا عمل ادئن. رب منم. ۳۸

انطاعتسئزئليه گؤره جزا

۲۰ رب موسايا دانيشيب ددى: ۲ «ئسرايئيل اؤولادلارينا بونو دا ده: ۳ «ئسرايئيللى لردن و اتسرايئلده ياشايان ياد اللى لردن هر كئم اؤولادلاريندان بئرئنى مولك بوتونه تقدئم اتسه، گرگ اؤلدورولسون. اؤلكه خالقى اونو داشلاسين. ۳ اؤز اؤولاديني مولكه تقدئم اتدئبى اوچون من ده او آدامدان اوز دؤندئرئب، خالقى آراسيندان اونو قوواجاغام. چونكى او مئثم موقدئس مكانيمى نجئسله يئب، موقدئس آديمى لئكله يئبئدئر. ۴ اگر اؤلكه خالقى گؤرسه كى، او آدام اؤولاديني مولكه تقدئم ادئر و گؤز يوموب او آدامى اؤلدورمسه، ۵ من اؤزوم همئن آدامدان و عايئله سئئندن اوز دؤندئرئب، اونو و اونونلا بئرلئكدە مولكله منه خيانت ادىن هر كسى خالقين آراسيندان قوواجاغام.

۶ منه خيانت ادئب جئئچئلره و روح چاغئيرانلارا طرف دؤئن هر كسدن ده اوز دؤندئرئب، اونو خالقينين آراسيندان قوواجاغام.

۷ بونا گؤره ده اؤزونوزو تقدئس ادئن و موقدئس اولون، چونكى تارينيز رب منم. ۸ قايدالاريمى ساخلاييب اونلارا عمل ادئن؛ سئزى تقدئس ادىن رب منم.

۹ آتا-آناسينا لعنت ادىن هر كس گرگ اؤلدورولسون. او آدامين قانى اؤز آتا-آناسينا لعنت اتدئبى اوچون اؤز بويونلارينادير.

۱۰ اگر بئر كئشى آيرى بئر كئشئئن آروادى ائله زئنا اتسه، دوستونون آروادى ائله زئنا ادىن كئشى، زئناكار آروادلا بئرلئكدە گرگ اؤلدورولسون. ۱۱ آتاسينين آروادى ائله ياخينلىق

۴ کاهنن، اولئلیک سببی ائله اونا قوحوم اولاین میئتی ائله ده اؤزونو نجئس ادئب لگلمه سئن.

۵ کاهننلر باشلارینین هچ بئر حصه سنئی قیرخماسینلار، ساقلالارینین کنارینیی

کسمه سننلر، بدنلرئنه ده یارا وورماسینلار. ۶ اونلار تاریلاری اوچون موقدس اولسونلار

و اونون آدینیی لگلمه سننلر، چونکی اونلار اودلا ربّه تقدئم گنئئرلر، یعنی تاریلارینا پای

گنئئرلر؛ بونا گؤره ده موقدس اولمالی دیرلار. ۷ کاهننلر فاحشه لئکله لکه لنمئش، و یا

آرنئدن بوشانمیش آروادی دا آرواد آلماسینلار، چونکی کاهنن تاریسی اوچون موقدس دئر.

۸ اونو موقدس سای، چونکی تارینیزا گنئئرلن پاییی، او تقدئم ادئر؛ او سنن اوچون موقدس اولسون، چونکی من، سنزئی تقدئس ادن

رب، موقدسم. ۹ فاحشه لئکله لکه لن کاهنن قیزی، آتاسینیی دا لگله یئب؛ بو قیزی اوددا

یاندیریلمالی دیر. ۱۰ قارداشلاری آراسیندا اوستون اولان،

باشیندا مسح یاغی ائله مسح اولونان، و کاهننلئک پالتارلاری گئین باش کاهنن نه

ساجینیی داغیتسین، نه ده آیینده کی پالتارینیی جیرسین. ۱۱ بو کاهنن هچ بئر میئنه، حتا

اؤلن آتا-آناسینا یاخینلاشیب اؤزونو نجئس اتمه سئن. ۱۲ او، موقدس مکانی نه ترک

اتسئن، نه ده تاریسینین موقدس مکانینیی لگله سئن، چونکی تاریسینین نئشانه سی اولان

مسح یاغی اوستونده دئر. رب منم. ۱۳ بو کاهنن اؤزونه باکئره بئر قیزی آرواد آلسین؛ ۱۴ دول،

بوشانمیش و یا فاحشه لئکله لکه لنمئش آرواد یوخ، آنجاق اؤز خالقیندان اولان باکئره قیزی

آلسین کی، ۱۵ اؤولادلارینیی، خالقیی آراسیندا لکه لی اتمه سئن. اونو تقدئس ادن رب، منم. «

۱۶ سونرا رب موسایا ددی: ۱۷ «هارونا دانیشیب اونا ده: «سنلئدن-سنئله اؤولادلارینندان

معیوب اولان آدم، تاریسینا پای تقدئم اتمک اوچون یاخینلاشماسین. ۱۸ معیوب اولان

بو یونلارینادیر. اونلار اؤولادسیز اوله جکلر. ۲۱ قارداشی آروادینیی آلان کئشی نجئس ائش

گؤرور؛ او، قارداشینین ناموسونا توخونور. اونلار اؤولادسیز قالاجقلار.

۲۲ سنز منئم قایدالاریمیی و حوکملریمیی ساخلایین و اونلارا عمل ادئن کی، یاشاماق

اوچون آپاراجاغیم تورپاق سنزئی قوصوب آتماسین. ۲۳ بوندان علاوه، قاباغینیزدان

قوواجاغیم منئلترئن رسم-روسوملارینیی اؤزونوز اوچون دب اتمه یئش؛ اونلار بوتون

بو شیلرئی اتدئکلرئنه گؤره، منئم گؤزومده ائیرنجدئرلر. ۲۴ من سنزه ددئم کی، اونلارین

تورپاغینا سنز صاحب اولاجاقسینیز و من او اؤزوم، سود، و بال آخان تورپاغی سنزه ورئرم

کی، اونا مالئک اولاسینیز. سنزئی او بئری خالقلاردان آیران تارینیز رب منم. ۲۵ بله جه،

سنز تمئز و نجئس حیوان و قوشو بئرئرنئدن آیرید ادئن. سنزئن اوچون آیرید اتدئئم نجئس

ساییلان حیوانلار، و یا قوشلار، یا دا یرده سورونن مخلوقلارلا اؤزونوزو ائیرنج اتمه یئش.

۲۶ سنز منئم اوچون موقدس اولمالی سینیز، چونکی من رب موقدسم. من سنزئی او بئری

خالقلاردان آیریدیم کی، سنز منئم اولاسینیز. ۲۷ جنجپی و یا روح چاغیران بئر کئشی و یا

آرواد گرک اؤلدورولسون. اونلار داشلانسیلار. بونلارین قانلاری اؤز بو یونلارینادیر.»

کاهننلره عایید قانولار

۲۱ سونرا رب موسایا ددی: «هارون سنلئندن اولان کاهننلره دانیش

و اونلارا بله ده:

«هچ کاهنن اؤز خالقیی آراسیندان اولان هر هانسی بئر میئته گؤره اؤزونو نجئس اتمه سئن؛

۲ مگر کاهننن اؤز یاخین قوحومو اولسون؛ آناسی، آتاسی، اوغلو، قیزی، قارداشی، ۳ یانیندا

یاشایان باکئره سوبای باجیسی دا. کاهنن بو باجیسینا گؤره ده اؤزونو نجئس اده بئلر.

سایلیسین و بدنئی یومایینجا موقدس یمکدن یمهسئن. ۷ لاکئن گوش باتاندا او آدام تمئر ساییلسین، سونرا موقدس یمکدن یسئن، چونکی بو، اونون خورهیی دئر. ۸ کاهئن اؤلوموش حیوان، یا دا وحشی حیوانین و سئلهسی ائله پارچالانمیش حیوانین آتئندن ییئب اوزونو نجسئلهسئن. رب منم. ۹ اونلار منئم ددئیئمی رعیایت اتسئنلر کی، بلهجه گوناها باتماسینلار و اونو لکله دئکلری اوچون اؤلمه سئنلر. اونلاری تقدس ادن رب، منم.

۱۰ کاهئن عاینله سئندن اولمایان، کاهئنله یاشایان قرئب، یا دا موزده آیینان انشچی موقدس یمکدن یمه مەلی دئر. ۱۱ لاکئن کاهئنن پوللا ساتین آلیب مالئک اولدوغو، یا دا اوئنده دوغولان قوللار او یمکدن یئییه بئلرلر. ۱۲ اگر کاهئنن قیزی کاهئن عاینله سئندن اولمایان بشری ائله اولنسه، او آدام موقدس یمکدن یئییه بئلمز. ۱۳ اما جوانلیغیندا دول قالمیش و یا بوشانمیش کاهئنن قیزی کی، او اولادسیز آتاسینین اوئنه قایدیب، آتاسینن یمه ییندن یئییه بئلر. لاکئن کاهئن عاینله سئنندن اولمایان هچ کس اوندان یئییه بئلمز. ۱۴ سهون موقدس یمکدن یئین آدام، پشده بئرئنی علاوه ادئب موقدس یمه ییی کاهئنه ورسئن. ۱۵ کاهئنلر انسرائیل اوولادلارینین ربّه تقدئم اتدئکلری موقدس تقدئمیری لکلمه سئنلر، ۱۶ و باعئث اولماسینلار کی، انسرائیل اوولادلاری موقدس تقدئمیرن یمه ییی ائله گوناها باتیب، تقصئرلری اوچون جزالانسینلار. چونکی اونلاری تقدس ادن رب، منم.“

۱۷ سونرا رب موسایا دانیشیب ددی: ۱۸ «هارونلا اوغوللارینا و بوتون انسرائیللره بله ده: ”انسرایئل خالقیندان و یا انسرائیلده یاشایان یاد اللی لردن هر کس کی، تقدئمئی گئئرئ، ربّه یاندیرما قوربانی اولاراق بو تقدئم ائستر بشر نذره گوره اولسون، ائستر اؤز گویلو

هچ کس بو خندمته یاخینلاشماسین؛ نه کور، نه آخساق، نه عیبه جر، نه علئل، ۱۹ نه آل-آیاغیندان شئکست، ۲۰ نه قوزیل، نه جیرتدانوی، نه گوزو معیوب، نه خورالی، و یا دَمروولو، نه آختا - ۲۱ کاهئن هارونون نسلئندن اولان هر کسئن کی، بدنئنده بشر عیبی وار، ربئن یاندیرما تقدئمیرئنی تقدئم اتمک اوچون یاخینلاشماسین. او، تاریسینا پای تقدئم اتمک اوچون یاخینلاشمالی دیر. ۲۲ بله آدام تاریسینا گئئرئلن پایدان، هم لاپ موقدس یمکدن، هم ده موقدس یمکدن یئییه بئلر. ۲۳ لاکئن او، بدنئنده معیوب اولدوغونا گوره نه موقدس پرده یه یاخینلاشماسین، نه ده قوربانگاها. اله کی، موقدس مکانلاریمی لکلمه سئن. چونکی اونلاری تقدس ادن رب، منم.“

۲۴ موسا هارونلا اوغوللارینا و بوتون انسرائیل اوولادلارینا بله ددی.

تقدئمیرئن و قوربانلارین موقدسئیی

۲۲ سونرا رب موسایا دانیشیب ددی: ۲ «هارونلا اوغوللارینا ده کی، انسرائیل اوولادلاری منئم اوچون وقف اتدئکلری موقدس شیلرده احتیاطلی اولسونلار و موقدس آدمیی لکلمه سئنلر. رب منم. ۳ اونلارا ده: ”نسلئدن-نسله سئرئن اوولادلارینیزدان هر کس کی، نجئس حالدا، انسرائیل اوولادلارینین رب اوچون وقف اتدئکلری موقدس شیلره یاخینلاشسا، منئم حوزورومدان قورولمالی دیر. رب منم.

۴ هارون نسلئندن جوزاملی، و یا بدن آخیتئییسی اولان هچ کس، تمئر اولانا قدر، موقدس یمکدن یمه سئن؛ اگر بشر آدام میئته گوره نجئس اولان شیه توخونسا، و یا توخومو توكولسه، ۵ و یا اگر بشر آدام اونو نجئس ادن قایناشان جانلی مخلوقا و یا هر جور نجئسئیی اولان آداما توخونسا، ۶ بله شیلره توخونان هر کس، آخشاماجاق نجئس

موقدّس تاینجاناغام؛ سئزی تقدّس ادن رب منم کی،^{۳۳} تارینیز اولماق اوچون سئزی مئشر تورپاغیندان چیخارتدیم. رب منم.»

رَبَّنْ بایراملاری

سونرا رب موسایا دانیشیب ددی:
 ۲ «ائسرائیل اوولادلارینا دانیش و اونلار بله ده: ”رَبَّنْ تعینن اتدئی و اختلار کی، اونلاری موقدّس ییغینلار چاغیراجاقسینیز، منم تعینن اتدئیئم و اختلار بونلاردیر:»

سَبَّتْ ائستراحت گونو

۳ آلتی گون ائش گورولسون، اَمَّا یَدْنَجِی گون سَبَّتْ ائستراحتی و موقدّس ییغین گونودور. هچ بئر ائش گورمه یه جکسنئز. بو گون یاشادیغینیز بوتون یرلرده ربّه بئر سَبْتدئر.

پاسخا و مایاسیز چورک بایراملاری

(چیخیش. ۱۴:۱۲-۲۰؛

ساییلار. ۱۶:۲۸-۲۵؛ تثنیه ۱۶:۱-۸)

۴ بونلار ربَّنْ تعینن اتدئی و اختلاردیر، موقدّس ییغینلاردیرلار کی، سئز گرک اونلار بو و اختلاری بایرام اعلان اده سنئز

۵ بئرئنجی آیین اون دوردونجو گون، آخشامچاگی ربَّنْ پاسخا بایرامی دیر. ۶ همئن آیین اون بئنئنجی گونو ربَّنْ مایاسیز چورک بایرامی دیر. یدّی گون مایاسیز چورک یئیه جکسنئز. ۷ بئرئنجی گون موقدّس ییغینیز اولسون؛ بو گونده گونده لئک ائشئرئئز گورمه یئن. ۸ بو یدّی گون عرضنده ربّه اودلا تقدّم اولان بئر تقدّم گئئرئن؛ یدنّجی گون موقدّس ییغینیز اولسون؛ گونده لئک ائشئرئئز گورمه یئن.“

ائلك دَرَزْنْ تقدّم اولونماسی بایرامی

۹ سونرا رب موسایا دانیشیب بله ددی:
 ۱۰ «ائسرائیل اوولادلاری ائله دانیش و اونلار

ائله، ۱۹ گرک معیوب اولمایان یرگک مال- حیواندان، یا قویوندان، یا دا کچئدن اولسون کی، سئزدن قبول اولونسون. ۲۰ معیوب اولانی تقدّم اتمک اولماز، چونکی بله تقدّم سئزدن قبول اولونماز. ۲۱ هر کس کی، ائسته یئر ربّه اتدئی نذرئنی یرئنه یئرئسن و یا اؤز گویلو ائله مال-حیواندان، یا دا سورودن باریش قوربانلاری تقدّم ائسنن، قوربانین قبول اولونماسی اوچون، قوربان گرک کامل اولسون؛ اونون بدننده گرک هچ بئر عیب اولماسین. ۲۲ کور، شئکست، یارالی، قیاساقلی، خورالی، دَمروولو حیوانلاری ربّه تقدّم اتمه یئن، اونلاری ربَّنْ قوربانگاهیندا یاندیرما قوربان اتمه یئن. ۲۳ چولاق و یا عوضولرنده ناقئص اولان ائنگ و یا بئر قوزونو اؤز گویولنه تقدّم اده بئلسن، لاکئن نذره وفا اتمک اوچون قبول اولونماز. ۲۴ خایاسی زده لئمش، آزلئمش، بورولموش، یا دا کئشلئمش حیوانی ربّه تقدّم اتمه یئن، اؤلکه نئزده ده قوربان اتمه یئن. ۲۵ بله بئر حیوانی یاد اللی لردن گوتوروب پای اولاراق تارینیزا تقدّم اتمه یئن، چونکی بله حیوانلارین شئکستی ائچلرئنده دئر، معیوب دورلار، سئزدن قبول اولونماز.“

۲۶ سونرا رب موسایا دانیشیب ددی:
 ۲۷ «اؤکوز، قوزو، یا دا کچی بالاسی دوغولاندا، یدّی گون آناسینین یانیندا قالسین. سگئزئنجی گوندن ربّه تقدّم اولونان یاندیرما قوربان اولاراق قبول اولونار. ۲۸ ائستر ائنگ اولسون، ائستر قویون، اونو بالاسی ائله بئر گونده کسمه یئن. ۲۹ ربّه تشکور قوربان گئئرئنه اله گئئرئن کی، او سئزدن مقبول اولسون. ۳۰ قوربانین آتی اله او گون پیئلسئن، اوندان هچ بئر شی سحره قدر ساخلامیین. رب منم.

۳۱ منم امرلرئمی ساخلایین و اونلارا عمل ادئن؛ رب منم. ۳۲ منم موقدّس آدمی لکه لمه یئن. من ائسرائیل اوولادلاری آراسیندا

۳۹ یَدْنَجی آیین اون بَشْنَجی گونو، تورپاغین محصوللارینی ییغاندان سونرا، یَدی گون رب اوچون بایرام کچئردئن. بئرنجی گون و سگئزنجی گون ائستراحت گونلری اولسون. ۴۰ بئرنجی گون گؤزل آغاجلارین میوه لرئنی، خورما آغاجلارینین بوداقلارینی، سیخ یارپاقلی آغاجلارین و چای قیراغیندا بئتن سؤیود آغاجلارینین بوداقلارینی اؤزونوز اوچون ییغیب، تاریخیز ربئن حوضوروندا یدی گون سئلک ادئن. ۴۱ هر ائل رب اوچون بو بایرامی یدی گون کچئردئن. بو نسلدن- نسله ابدی قایدادیر؛ بو بایرامی یَدْنَجی آیدا جشن توتون. ۴۲ یدی گون چارداقلاردا قالین؛ بوتون برلی ائسرائیللی لر چارداقلاردا یاشاسینلار. ۴۳ بله جه سئزن نسل لرئنتز بئله جک کی، من ائسرائیل اوولادلارینی مئصئر تورپاغیندان چیخارداندان سونرا اونلاری چارداقلاردا برلشدردئم. تاریخیز رب، منم.“

۴۴ بله جه موسا ائسرائیل اوولادلارینا ربئن تعین ائدئی بایراملار باره سئنده نقل ائدی.

ربئن حوضوروندا یانان چیراق

(چیخیش ۲۷:۲۰-۲۱)

۲۴ سونرا رب موسایا دانیشیب ددی: ۲ ائسرائیل اوولادلارینا امر ات کی، سنه ائشیق اوچون خالئص سیخما زیتون یاغی گئرسنلر. بو یاغدان همئشه بئر چیراق ۳ حوضور چادیریندا، شهادت پرده سئتنن بایر طرفنده یانسن. هارون اونو هر آخشام ربئن حوضوروندا یاندیریپ سحره قدر نظارت اتسن. بو نسلدن-نسله سئزن اوچون ابدی قایدا اولسون. ۴ ربئن حوضوروندا خالئص قیزیلدان دوژلمئش چیراقدانداکی چیراقلارا همئشه نظارت اتسن.

گئترئن. ۲۸ بو گون هچ بئر ائش گؤرمه یئن، چونکی بو، تاریخیز ربئن حوضوروندا سئزن اوچون کفاره ادئلن کفاره گونودور. ۲۹ بو گون اؤزونو هر شیدن محروم اتمه ین آدام، خالقی آراسیندان قوولسون. ۳۰ او گون هر هانسی بئر ائش گورن آدامی، من خالقی آراسیندان یوخ اده جیم. ۳۱ هچ بئر ائش اصلا گؤرمه یئن. بو، بوتون یاشادیغیز پرلرده نسلدن-نسله سئزن اوچون ابدی قایدا اولسون. ۳۲ او گون سئزن اوچون سَبْت ائستراحت گونو کئمی دئر. اؤزونوزو هر شیدن گرک محروم اده سنئنز. آیین دو قوزونجو گونو آخشامدان، گلن آخشاما قدر سَبْت گونونو ساخلایین.“

چارداقلار بایرامی

(سایلار ۲۹:۱۲-۴۰، نئشه ۱۶:۱۳-۱۷)

۳۳ رب گئنه موسایا دانیشیب ددی: ۳۴ ائسرائیل اوولادلارینا دانیشیب اونلارا ده: ”یَدْنَجی آیین اون بَشْنَجی گونونلن رب اوچون یدی گون چارداقلار بایرامی اولاجاق. ۳۵ بئرنجی گون موقدس ییغین گونودور. بو گونده هچ بئر ائش گؤرمه یئن. ۳۶ بو یدی گون عرضنده ربّه اولدا تقدئم اولان بئر تقدئم گئترئن. سگئزنجی گون موقدس ییغینیز اولسون و ربّه اولدا تقدئم اولان بئر تقدئم گئترئن. بو گون جاماعاتین ییغین گونودور. بو گونده، گونده لئک ائش لرئنتزی گؤرمه یه جک سئنتز.

۳۷ بونلار ربئن تعین ائدئی بایراملاردیر: بو زامان موقدس ییغین چاغیریب ربّه اولدا تقدئم لر گئترئن؛ یاندیرما قوربانلاری، تاخیل تقدئملری، قوربانلار و مایع تقدئملری. هر بئرئنی اؤز گونوندا تقدئم ادئن. ۳۸ بونلار ربئن سَبْت لرئندن و ربّه وردئینئز هدئیهلردن، نذرلردن و اؤز گویلو ائله تقدئم ائدئینئز تقدئملردن علاوه دئر.

كس گرگ اۆلۈمە ورتلىسنى؛ بوتون جاماعات گرگ اونو داشلاسىن. ئىستىر قرئب اولسون، ئىستىر يىرلى، تارىنىن آدىنا كوفر دىئىئىدە اۆلۈمە ورتلىسنى.

۱۷ آيرى بئر آدامىن جانىنى آلان ھەر كس گرگ اۆلدورولسون. ۱۸ حيوانى اۆلدورن آدام، جان عوضنە جان اولاراق، ضررئن عوضنى ورسئن. ۱۹ بئر آدام آيرى آدامى يازالاسا، او نە جور ادئب، اونا دا بلە ادئلسن: ۲۰ سىنىق عوضنە سىنىق، گۆز عوضنە گۆز، دئش عوضنە دئش؛ او آداما نە جور يارا وورويسا، اونا دا بلە وورولسون. ۲۱ حيوان اۆلدورن، ضررئن عوضنى ورسئن، آما آدام اۆلدورن آدام، اۆزۈ دە اۆلدورولسون. ۲۲ ئىستىر قرئب، ئىستىر يىرلى سئزئن آرانىزدا بئر حۇكم اولاجاق؛ چونكى تارىنىز رب، منم.“

۲۳ موسا ئىسرائىل اۆلادلارينا بونو ددى. لعنت ادەنى دوشرگەدن قىراغا چىخاردىب، داشا باسدىلار. ئىسرائىل اۆلادلارى، ربئىن موسايا امر اتدئى كىمى، بونا عمل اتدئلر.

سَبَّ ائلى حاقىندا

(تئنىئە ۱:۱۵-۱۱)

۲۵ سونرا رب سئنا داغىندا موسايا دانىشىب ددى: ۲ «ئىسرائىل اۆلادلارينا دانىشىب اونلارا دە: ”سئزە ورەجىئىم تورپاغا داخئل اولاندا، اۆلكە رب اوچون سَبَّتى ساخلامالى دىر. ۳ آلتى ائل زمئنى آك، اوزوملويونون ھرز بوداقلارنى كس و اونون محصولونو يىغ. ۴ لاكتن يدئنجى ائل تورپاغىن دئنجلمك سَبَّتى اولسون. بو، ربئىن دئنجلك سَبَّتى ائلى دئر. بو ائل سن نە زمئنى آك، نە دە اوزوملويونو ھرز بوداقلاردان تمئزلە، ۵ بئچئىئىئىن دوشئن توخومدان بئتن محصولو بئچمە و اۆزۈنە بوراخىلمىش اوزوم

تقدئس چۆركلىرى

۵ نارىن اون گۆتوروب، اون ائكى فطئر پئشئر؛ ھەر فطئردە بئر ائىن اوندا ائكىسى* قدر اون اولسون. ۶ اونلارى ربئىن حوزوروندا خالئص قىزىلدىن دوژلمئش مئشە، ائكى سىرايا آلتى-آلتى قوى. ۷ ھەر سىرانىن اوستونە خالئص كوندور قوى. چۆركلرئن اوستونەكى كوندور ربە اود تقدئمى اولان خاطئرە تقدئمى اولسون. ۸ او گرگ بو چۆركلىرى ھەر سَبَّتى گونو دائم ربئىن حوزوروندا دوزسون؛ بو، ئىسرائىل اۆلادلارى اوچون ابدى عھدئدر. ۹ بو چۆركلر ھارونلا اۆلادلارنىن پايى دىر. اونلار بو چۆركلىرى موقدئس بئر يردە يىئىلر. چونكى بونلار ربئىن اود تقدئملرئىن لاپ موقدئس، ھارون اوچون ابدى پاي دىر.“

تارىيا كوفر ادەئتن آخىرى

۱۰ بئر گون آناسى ئىسرائىل لى، آتاسى مئصئرىلى اولان بئر آدام، ئىسرائىل اۆلادلارنىن آراسىنا چىخدى. او، دوشرگەدە بئر ئىسرائىل لى ائىلە ساواشدى. ۱۱ آناسى ئىسرائىل لى اولان آدام تارىنىن آدىنا كوفر و لعنت اتدى. او آدامى موسانىن يانىنا كئتردئلر. اونون آناسىنىن آدى شلومئت، دئبرى قىزى دان قئبلە سئىئىن ائدى. ۱۲ او آدامى حبس ادئب گۆزلەدئلر كى، ربئىن قرارى اونلارا آيدىن اولسون.

۱۳ رب موسايا دانىشىب، ددى: ۱۴ «لعنت ادەنى دوشرگەدن قىراغا چىخارت؛ قوى بو لعتى ائىئىدئلرئن ھامىسى، اللرئنى او آدامىن باشىنا قويسونلار. سونرا بوتون جاماعات اونو داشا باسسىنلار. ۱۵ ئىسرائىل اۆلادلارينا دانىشىب اونلارا دە: ”تارىسىنا لعنت ادن ھەر كس، اۆز گوناهىنىن آلتىندا قالاچاق؛ ۱۶ بوندىن علاوه، ربئىن آدىنا كوفر دئىن ھەر

۱۸ منتم قایدالاریما عمل ادئن، حؤکملمرئمی ده ساخلایین کی، اونلاردا عمل اتمکله اؤلکده آرخیاین یاشایاسینیز. ۱۹ تورپاق دا بارینی وره جک کی، سئز دو یونجا پیئب اورادا آمئن-آمانلیقدا یاشایاسینیز. ۲۰ آما اگر دئیسه سئئز: محصول آکئب-بئچمه یک، یذئئجی ائله نه بییه چیئک؟ ۲۱ آلتینجی ائل اوستونوزه اله برکت تۆکه جیم کی، تورپاق اوچ ائلئک محصول وره جک. ۲۲ سکنئزنجی ائل توخوم آکن واخت، حله ده کۆهنه محصولدان بییه بئلسئئز. دو قوزونجو ائلئن تره محصولو پئشئنه قدر، کۆهنه نی ییئن.

۲۳ اوسته لئک تورپاق دا ابدی اولاراق ساتیلماز؛ چونکی تورپاق منمدئر، سئز ده منتم یانیمدا قرئب و موسافئر سئئز. ۲۴ بلهجه مولکونوزدن ساحه ساتاندا، اونون گری آلینما حاقینی ساخلامالی سینیز.

۲۵ اگر یانینداکی وئنداشین یوخسوللاشیب مولکوندن بئر ساحه ساتمالی دیر، اونون لاپ یاخین قوحومو گلئب، او قوحومونون ساتدیغی ساحه نی گری آلا بئلر. ۲۶ اگر گری آلان قوحومو اولماسا، لاکئن سونرالار او تورپاغی گری آماغا اوزونون گوجو چاتسا، ۲۷ او زامان ساتیلان واختدان نچه ائللر کچدئینی حسابلا سین و قئیمئتن قالان مقدارینی ساتدیغی آداما قایتاریب، گئنه اوز مولکونه مالئک اولسون. ۲۸ آما اگر اونو گری آماغا یته رنجه تاپماییب گوجو چاتماسا، ساتدیغی ساحه آزادلیق ائلئنه قدر، اونو آلان آدامین ائنده قالسین؛ لاکئن آزادلیق ائلئنده قایتاریلمالی دیر کی، ساتان آدام گئنه اوز مولکونه مالئک اولسون.

۲۹ الهجه ده، اگر بئر آدام قالالی شهرده اولان یاشادیغی اوئنی ساتسا، اونون گری آلینما حاقی، ساتدیغی گوندن تام بئر ائل اعتباری وار؛ ساتان آدامین گری آما حاقی فقط بئر ائل اعتبارلی دیر. ۳۰ آما اگر ائل باشا

آغاجلاریندان، سالخیملاری ییغما. تورپاغین گرک بئر ائل دئنجلیئی اولسون. ۶ بو دئنجلئک ائلئنده تورپاغین وردئی هر محصول سئزئن اوچون ییمک اولاجاق؛ قولونوز، کنئزئئز، موزدلو ائشچئئز، آرانیزدا یاشایان قرئبئئز، ۷ حتا مال-حیوانینیز و اؤلکده کی اولان حیوانلار دا اونون بوتون محصولوندان بییه جکلر.

آزادلیق ائلی

۸ اوزون اوچون یذی دئنجلئک ائلی، یعنی یذی دفه یذی ائل سای. یذی دئنجلئک ائلئن مودئی قیرخ دو قوز ائل دئر. ۹ سونرا یذئنجی آیین اونونجو گونونده گره نای چالینسین؛ یعنی کفار گونونده بوتون اؤلکهنئزده وچا سسله گره نای چالینسین. ۱۰ بلهجه آلتینجی ائلی تقدئس ادئن و اؤلکهنئن بوتون ساکنلری اوچون آزادلیق اعلان ادئن. بو ائل سئزئن اوچون آزادلیق ائلی اولسون؛ هامیینیز اوز مولکونه، اوز عایئله سننه قایتسین. ۱۱ آلتینجی ائل سئزئن اوچون آزادلیق ائلی اولسون. او ائل هج نه آکمه یئن، دوشن توخومدان بئن محصولو بئچمه یئن، اوزوم آغاجلارینیزدان سالخیملاری ییغمایین، ۱۲ چونکی بو آزادلیق ائلی دئر؛ سئزئن اوچون موقدس اولمالی دیر. زمئنن محصولونو ییئن. ۱۳ بو آزادلیق ائلئنده هر کس اوز مولکونه قایتسین. ۱۴ اگر دوستونا زمی ساتیب یا دا آلیرسان، اوندان حاقسزلیق اتمه. ۱۵ سن گرک آزادلیق ائلئندن نچه ائل کچمه سننه گۆره قئیمئلندئرئب دوستونان آلاسان. ساتان آدام دا محصول گۆتوره جیی ائللره موناسئب اولاراق ساتسین. ۱۶ اونون قئیمئتی ائللرئن چوخلوغونا گۆره قالدیر، اونون قئیمئتی ائللرئن آزیغینا گۆره ائندئر، چونکی او سنه، محصوللارین مقدارینی ساتیر. ۱۷ بئر بئرئئزئن حاقیندا حاقسزلیق اتمه یئن. تارینیزدان قورخون، چونکی تارینیز رب، منم.

ساتیلما مالی دیرلار. ۴۳ او وطنداشینا شئدتله آغالیق اتمه. تاریخ قورخ.

۴۴ قوللارینیز و کنترلرئز اطرافینیزداکی مثلکتردن اولسون. سئز اونلاردان نؤکر و کنتر ساتین آلا بئلرسئنیز. ۴۵ آرانیزدا یاشایان موسافئرلردن و اونلارین اؤلکه نئزده دوغولموش عایله عوضولرئندن ده ساتین آلا بئلرسئنیز. بونلار سئزئن مولکئیته تنئز اولاجاق.

۴۶ سئز اؤزونوزدن سونرا بونلاری اوغوللارینیزا املاک کئمی وصئیت اده بئلرسئنیز و اونلاری همئشه لئک قول کئمی ائشلده بئلرسئنیز. آنجاق انسرائیل لی هموطنلرئئز آراسیندا هچ کئم وطنداشینا شئدتله آغالیق اتمه سئن.

۴۷ اگر آرانیزدا اولان یاد اللی و یا موسافئر بئری وارلی اولوب، یانینداکی وطنداشین یوخسوللاشسا و اؤزونو او وارلی یاد اللی، یا دا موسافئر، و یا اونون عایله سئندن بئرته قول کئمی ساتسا، ۴۸ ساتیلدیقدان سونرا اونون گری آما حوقوقو وار. قارداشلاریندان بئری اونو گری آلا بئلر؛ ۴۹ عمئسی، یا دا عمئسی اوغلو دا اونو گری آلا بئلر.

عایله سئندن هر بئر یاخین قوحومو اونو گری آلا بئلر. اؤز گوجو چاتاندا، او آدم اؤزونو گری آلا بئلر. ۵۰ بو آدم آرابی ائله اؤزونو ساتدیغی ائلدن آزادلیق ائلنه قدر، موزدلو ائشچئنن ائش مودتی کئمی حسابلاشار و ائللرئن ساینبا گؤره قئیمتی قویولار. ۵۱ اگر حله آزادلیق ائلنه چوخ ائل قالیر، ساتین آلیندیغی پولون بئر حصه سئنی اونلارا گری قایتارار.

۵۲ لاکئن اگر آزادلیق ائلنه آز قالیر، او مودته گؤره حساب ادئب گری آلینماین قئیمتی اولاراق آز وئر. ۵۳ آغاسینین یانیندا ائل به ائل اولان موزدلو ائشچی کئمی ساییلار. آغاسی دا سئئن گؤزونونده اونا شئدتله آغالیق اتمه لی دئر. ۵۴ اگر او آدم بو یوللا گری آلینمامیشدیر، گئنه ده آزادلیق ائلنده اوشاقلاری ائله بئرلنکده آزاد اولسون.

چتامامیش او آدم اوی گری آلا بئلمه سه، قالالی شهرده کی او، همئشه لئک، نئشلدن- نئسله اونو آلانین اولاجاق. بو، آزادلیق ائلنده قایتاریلماز. ۳۱ آنجاق گئنده اولان اولر کی، اونلارین دووارلاری یوخدور، تورپاق ساحه لری کئمی سایلیسین؛ اونلارین گری آلینا حوقوقو واردیر و آزادلیق ائلنده قایتاریلار.

۳۲ لاکئن لاوئلی لرئن شهرلرنده، شهرلرده مالئک اولدوقلاری اولرئن گری آلینا حوقوقونا همئشه لئک مالئکدرلر. ۳۳ بله جه، لاوئلره عایید اولان گری آلینا بئلر و شهرده اولان ساتدیغی او، آزادلیق ائلنده اونا قایتاریلار. چونکی لاوئلی لرئن اولری، اونلارین انسرائیل اؤولادلاری آراسینداکی مولکدرئر. ۳۴ آما اونلارین شهرلرئئن اطراف اوتلاقلاری ساتیلماز، چونکی بونلار لاوئلی لرئن همئشه لئک مولکدور.

۳۵ اگر یانینداکی وطنداشین یوخسوللاشیب و اؤزونو تامئن اده بئلمئر، اونا کؤمک اتمه لی سن. او، سئئن یانیندا یاد اللی، یا دا موسافئر کئمی یاشایا بئلر. ۳۶ اوندان سلم، و منفعت آما. تاریخ قورخ و قوی وطنداشین سئئن یانیندا یاشایاسین. ۳۷ اونا منفعتله پول ورمه، منفعتنی گودمک اوچون ده یمک ورمه. ۳۸ منم تاریخ رب کی، سئزه گئعان تورپاغینی ورمک اوچون و تاریخ اولماق اوچون سئزی منئصر اؤلکه سئندن چبخارتدیم.

۳۹ اگر یانینداکی وطنداشین یوخسوللاشیب سنه اؤزونو قول کئمی ساتسا، اونا قولون آغیر ائشینی گؤردورمه. ۴۰ او، سئئن یانیندا موزدلو ائشچی، یا دا فوناق کئمی اولاجاق. او، سنه آزادلیق ائلنه جک ائشله جک، ۴۱ سونرا اوشاقلاری ائله بئرلنکده، عایله سئئن یانینا گده جک کی، آتالارینین مولکونه قایتسین. ۴۲ چونکی اونلار منم منئصر اؤلکه سئندن چبخارتدیغیم قوللاریم دیر؛ اونلار قول کئمی

جانیم سئزدن ائکراه اتمیه جکدئر. ۱۲ من ده آرانیزدا یاشاییب سئژنن تارینیز اولاجاغام، سئز ده منم خالقیم اولاجاقسینیز. ۱۳ سئزی مئصئر تورپاغیندان چیخاردان و اونلارین نؤکرچئلئشیدن آزاد ادن، یوغونوزون گئرلرئی قیریب باشینیزی اوچالدان تارینیز رب، منم.

تاریدان اوزاقلاشمایین جزاسی

(تنتئیه ۲۸:۱۵-۶۸)

۱۴ آما اگر مندن اطاعت اتمه یئب بوتون بو امرلرئمه عمل اتمه سئئئز، ۱۵ اگر قانونلاریمدا خور باخیب حؤکم لرئمی قئلبئنئزدن رد اده سئئئز، اله کی، منم بوتون امرلرئمه عمل اتمه یئب، عهدئمی پوزاسینیز، ۱۶ من ده سئزه بونو اده جیم: اوستونوزه دهشت سالاجاغام. سل و قیزدیرما گؤزلرئئئز نوروو سؤندوره جک، جانینیزی گمیره جک. توخوملارینیزی هدر یره آکه جک سئئئز؛ اونلاردان عمله گلن محصولو دوشمنلرئئز یتیه جک. ۱۷ اوزومو سئزدن دؤندره جیم اله کی، دوشمنلرئئزئن موقابئلنده وورولوب یره ییخلاسینیز. سئزدن نفرت ادنلر، اوستونوزه حؤکم سوره جکلر؛ سئزی قووان اولماسا دا، قاچاجاقسینیز.

۱۸ اگر بونلارا باخماییب گنه مندن اطاعت اتمه سئئئز، او واخت گوناھلارینیزا گوره سئزی یدئ قات آرتیق جزالاندیراجاغام. ۱۹ گوجلو تکبورونوزو قیراجاغام. باشینیز اوستونده اولان گؤیلر دمئر و آباغینیز آلتینداکی یری بورونج کئمی اده جیم. ۲۰ قووتئئز هدر یره تۆگنه جک، چونکی نه تورپاغینیز محصول وره جک، نه ده اولکه ده کی آغاجلارینیز میوه وره جک.

۲۱ اگر منتمله عداوت ادئب، سؤزلرئمدن حله ده اطاعت اتمک ائستیمه سئئئز، من ده سئزه گوناھلارینیزا گوره یدئ قات آرتیق بلا گؤندره م. ۲۲ اوستونوزه وحشی حیوانلار

۵۵ چونکی ائسرائئل اوولادلاری منم قوللاریم دیر، اونلار منم مئصئر اولکه سئئندن چیخارتدیغیم قوللاریم دیر. تارینیز رب، منم.

تاریدان اطاعت اتمه یئن برکتلری

(تنتئیه ۱۲:۷-۱۲:۲۸، ۱۴-۱)

۲۶

اؤزونوزه بوتلر دوزلتمه یئن؛ اویما بوت، و یا موقدس سوتون دا اؤزونوز اوچون قویمایین، اولکه نئزده یونولموش داش قویوب قاباغیندا سجده اتمه یئن؛ چونکی تارینیز رب، منم. ۲ سبت گونلرئمی ساخلایین، موقدس مکانیما دا حؤرمت ادئن. رب منم. ۳ اگر قانونلاریملا یاشایاسینیز و امرلئمی اطاعت اده سئئئز کی، اونلاری یرئنه یتیره سئئئز، ۴ سئزه مۆوسومونده یاغیش گؤندره جیم کی، تورپاق اؤز محصولونو، زئمئده کی آغاجلار دا میوه لرئنی ورستن. ۵ سئژنن خرمنئئز اوزوم ییغیما قدر داوام اده جک، اوزومونوز او قدر بول اولاجاق کی، اونون ییغیلماسی آکئن واختینا قدر داوام اده جک. چؤره یئنئزی دویونجا ییئب، اولکه نئزده آرخایین یاشایاجاقسینیز.

۶ اولکه نئزه صولح وره جیم؛ یاتاندا سئزی واهشمه یه سالان اولمایاجاق. یرتیجی حیوانلاری اولکه دن قوواجاغام و موحارئبه اوزو گورمه یه جک سئئئز. ۷ دوشمنلرئئزی قوواجاقسینیز و اونلار قیلینج ضربه لری ائله قاباغینیزدا یره ییخیلجاقلار. ۸ پئشئن یوز آدامی، یوزونوز اون منن آدامی قوواجاق. دوشمنلرئئز قیلینج ضربه لری ائله قاباغینیزدا یره ییخیلجاقلار. ۹ من اوزومو سئزه چؤره جیم، سئزی آرتیریب چوخالداجاغام، سئزئله باغلا دیغیم اؤز عهدئمی یرئنه یتیره جیم. ۱۰ ساخلا دیغینیز محصولو یتیه جک سئئئز و تزه محصول اوچون کؤهنه نی بوشالداجاقسینیز. ۱۱ اوسته لئک، من آرانیزدا ساکن اولاجاغام و

گونلرنده، او راحتلیغی گۆره جک کی، سئزئن اورادا یاشادیغینیز سبتلرنئزده گۆرمه دی. ۳۶ دوشمن اولکه لرئنده سئزدن صاغ قانلارین اورکلرئنه اومئدسئزلئک سالاجاغام و اونلار حتا کولگدن ترپه ن یارپاغین خیشیلتیسیندان قورخوب قاچاجاقلار. اونلاری قنوان اولماسا دا، قیلینج قاباغیندان قاچان کئمی قاچیب بیخیلاجاقلار؛ ۳۷ بئربرئئنن اوستونه اله بوردیه جکلر کی، اله بئل، قیلینج قاباغیندان قاچیرلار، حال بو کی، هچ کئم اونلاری قووالامیر؛ دوشمنلرنئز موقابئلنده دورماغا قووتئنز اولمایاجاق. ۳۸ مئلئر آراسیندا هلاک اولاجاقسینیز، دوشمنلرنئز تورپاغی سئزی اوداجاق. ۳۹ سئزدن صاغ قانلار دا دوشمن اولکه لرئنده هم اؤز خاطالاری اوچون، هم ده آتالارینین خاطالاریندان اوتری اونلارلا چورویه جکلر.

۴۰ اگر اؤزلرنئز و آتالارینین خاطالارینا اعتراف ادئب، منم ضدئمه اتدئی حیانته، هم ده منمله اتدئی عداوته ائقرار اده لر، ۴۱ و بونا دا کی، من اونلارلا عداوت ادئب اونلاری دوشمنلرنئز تورپاغینا آپارمیشام. اگر اونلارین ختته اولونمامیش اورکلری یومشالیب خاطالارینی قبول اده لر. ۴۲ او زامان من یعقوبلا، انسحاقلا، اثراهمله باغلادیغیم عهدئمی و اولکه نی خاطرلا یاجاغام.

۴۳ چونکی اولکه نی ترک اده جکلر و تورپاق اونلارسیز وئران قالب سبت دئجئرئندن لذت آپاراجاق. بو ارادا اونلار اؤز خاطالارینین جزاسینی چکه جکلر، چونکی حؤکملرئمی رد اتدئر و جانلاری منم قانونلاریمدان اثیره ندی. ۴۴ بونا باخماییب، دوشمن اولکه سننده یاشادیقلاری زامان، اونلارلا خور باخیب رد اتمیه جیم. بله جه من اونلاری محو ادئب باغلادیغیم عهدئمی پوزمایاجاغام، چونکی اونلارین تارسی رب، منم. ۴۵ آنجاق اونلارین حاقئندا، آجدادلاری ائله باغلادیغیم

گؤندرهم کی، اؤولادلارینیزی اؤلدوروب مال-حیوانلارینیزی پارچالایالار و ساینیزی آزالدار و بوللارینیز ترک اولنوموش قالار.

۲۳ اگر بونلاردان عبرت درسی آلماییب منه دؤنمیه سئنز و حله ده منمله عداوت اده سئنز، ۲۴ من ده سئزئله عداوت اده جیم و گوناھلارینیزا گۆره سئزی یدّی قات آرتیق جزالاندیراجاغام. ۲۵ عهدی پوزدوغونوزا گۆره قنصاص آلماق اوچون اوستونوزه قیلینج گؤندرهم جیم. شهرلرنئزده سیغیناندا آرانیزا وبا سالاجاغام کی، دوشمنن آکنه دوشه سئنز. ۲۶ چۆره یئئنیزی کسدئیم زامان، اون آرواد بئر تندرده چۆرک پششره جک و اونو چکی ائله پایلا یاجاقلار، اله کی، یئیب دویمایاسینیز.

۲۷ اگر سئز بونیدان سونرا دا مدن انطاعت اتمیه سئنز و منمله عداوت اده سئنز، ۲۸ بو دفه من ده سئزئن حاقئینیزدا قضیله عداوت اده جیم و من، بلی من، سئزی گوناھلارینیزا گۆره یدّی قات آرتیق تنه اده جیم. ۲۹ اوغوللارینیز و قیزلارینیزین اتئی یئیه جکسئنز. ۳۰ سجده گاهلارینیزی محو ادئب، بوخور قوربانگاهلارینیزی یوخ اده جیم، بوتلرنئزی دوشره جیم و سئزئن میئلرنئزی بوتلرنئزئن میئلرنئشن اوستونه سره جیم، چونکی جانیم سئزدن اثیره نه جکدئر. ۳۱ شهرلرنئزی خارابا قویاجاغام، موقدّس مکانلارینیزی وئرانله لیه دؤندرئب، خوش عطئرلرنئزی قبول اتمیه جیم. ۳۲ اولکه نئزی اله وئرانه قویاجاغام کی، اورانی ائشغال ادن دوشمنلرنئز، دهشته دوشسونلر. ۳۳ لاکئن سئزی مئلئر آراسینا داغیداجاغام و آرخانیزجا قیلینجلا دوشه جیم. تورپاغینیز وئرانله لیه، شهرلرنئز خارابالغا دؤنه جک.

۳۴ سئز دوشمن تورپاغیندا یاشایارکن، اولکه بوتون وئرانلیق گونلرنئده سبتلرنی توتاجاق؛ بوتون بو واخت عرضنده اولکه دئنجلئب سبت ائللرنی توتاجاق. ۳۵ اولکه بو وئرانلیق

عہدی خاطر لایا جاغام. او اجدالارینی کی، آیری مثلکترن گوزلری قباغیندا، اونلارین تاریسی اولماق اوچون مئصّر تورپاغیندان چیخارتدیم. رب منم.»^{۴۶} بونلار ربئن اؤزو ائله ائسرائیل اؤولادلاری آراسیندا، سئنا داغیندا موسا واسطه سی ائله وردئی قایدالار، حؤکملر و قانونلاردیر.

رَبَّه تَقْدِمْ لَرْنِ گِئْرْتَمَه سِی

۲۷

گئنه رب موسایا دانیشیب ددی: «ائسرائیل اؤولادلاری ائله دانیشیب اونلاردا ده: "ائسانلاری رَبَّه تَقْدِمْ اِدْنِ اَدَام، نَذْرْتْنِ بُو دَیْرْتْنِه گُورَه وَرَه بِنَلر: ۳ موقدس مکانین شیکلئتن اؤلچوسونه گُورَه، ائیرمی یاشیندان آلتیمیش یاشینا قدر کنشئنن دَیْرِی، آلی شیکل* گوموشدور؛ ۴ آروادین دَیْرِی اوتوز شیکلدتر؛ ۵ بَش یاشیندان ائیرمی یاشینا قدر اوغلانین دَیْرِی، ائیرمی شیکل، قیزین دا اون شیکلدتر؛ ۶ بئر آیدان بَش یاشا قدر اولان اوغلانین دَیْرِی بَش شیکل گوموش؛ قیزین دَیْرِی ده اوچ شیکل گوموشدور؛ ۷ آلتیمیش یاشیندان یوخاری اولان کنشئنن دَیْرِی اون بَش شیکل، آروادین اون شیکلدتر؛ ۸ اگر نذرئنه عمل اِدْنِ اَدَام بله دَیْرِی ورمک اوچون چوخ کاسبیدیر، قوی تقدّم ادئی آدمی کاهئنن قباغینا گئترسن کی، کاهئن اونو قئیمتئندترسن. نذرئنه عمل ادهئنن گوجو نیه چاتیر، کاهئن اونون قئیمتئنی تعین اتسن.

دَیْرَه پشده بئری قدر علاوه ادب ورسئن. ۱۴ بئر نفر اؤز ائونی موقدس تقدّم کنمی رَبَّه وَقْف اِدْنِده، کاهئن اوی یاخشی و یا پش اولدوغونا گُورَه قئیمتئندترسن. قئیمت کاهئنن تعین اتدئی کنمی قالسین. ۱۵ اگر او آدام ائونی گری آلماق ائستهسه، اونون قئیمتئنه پشده بئرئنی علاوه ادب ورسئن و او اونا قاییتسین. ۱۶ اگر بئر نفر مولکو اولان زمی ساحه سنئی رَبَّه وَقْف اِدْر، اورادا اکتئن توخوم مقدارینا گُورَه، بئر حومر* آریا اکتئن زمئنن قئیمتی، آلی شیکل گوموش اولسون. ۱۷ اگر او آدام زمئننی آزادلیق ائئلندن باشلایب وقف ادتر، اونون دَیْرِی تامام قالسین. ۱۸ اگر زمئننی آزادلیق ائئلندن سونرا وقف ادتر، کاهئن اونولا قئیمتئنی سونراکی آزادلیق ائئلنه قدر قالان مودته گُورَه حسابلاسین و دَیْرِی بله آشاغی سالیسین. ۱۹ اگر زمئننی وقف اِدْنِ اَدَام اونو گری آلماق ائستهسه، اونون قئیمتئنه پشده بئرئنی علاوه ادب ورسئن و زمی اونا قاییتسین. ۲۰ اگر زمئننی گری آلمادان آیری بئرئنه ساتسا، سونرا اونو هچ واخت گری آلا بئلمز. ۲۱ او زمی آزادلیق ائئلنده آزاد اولاندا، تقدّم اولونموش بئر زمی کنمی، رب اوچون وقف ادئلئمش سالیسین؛ او، کاهئنن مولکو اولسون.

۹ اگر بئر نفر رَبَّه قوربان گئترئلن حیوانلاردان بئرئنی تقدّم اتسه، بونلاردان رَبَّه ورتئلن هر بئری موقدسدتر. ۱۰ او آدام حیوانی دَیْشِدترمه سنن. نه پئسی یاخشی ائله، نه یاخشیسینی پش ائله عوض اتمه سنن. اگر او،

آلینسین. همئشه لئک تقدئم اولونموش هر شی رب اوچون لاپ موقدسدر. ۲۹ محو ادئلمیه وقف اولونموش هچ کسه عوض ورنله بئلمز، گرک اؤلدورولسون.

۳۰ تورپاغین محصولندان، اونون وردئیی تاخیلدان و آغاجلارین میوه سئندن اوندای بئر حئصه سی ربّه عابیددیر و رب اوچون وقف اولونوب. ۳۱ اگر بئر نفر اؤز اوندای بئر حئصه سئنی گری آلماق ائسته سه، قوی قئیمتئنه پشده بئرئنی علاوه ادئب ورسئن. ۳۲ بوتون زمه نئن یا دا سورونون اوندای بئری اوچون، چوبان دینکئشنن آلتیندان کچن هر اونونجو حیوان، رب اوچون وقف اولونموش ساییلسین. ۳۳ حیوان صاحیبی حیوانلارا یاخشی و یا پئس فرق قویوب باخماسین؛ بئرئنی او بئری ائله دیشدئرمه سئن. اگر او بله دیشدئرسه، او و دیشدئرئلن حیوان موقدس ساییلیب گری آلینماز.»

۳۴ بونلار، ربئن موسایا، ائسرائیل اؤولادلاری اوچون، سئنا داغیندا وردئیی امرلر دئر.

۲۲ اگر بئر نفر اؤز مولکو اولمایارق، ساتین آلدیغی بئر زمئنی ربّه وقف اتسه، ۲۳ قوی کاهئن اونون اوچون دئرئنی آزادلیق ائلئنه قدر حسابلا سین. او آدام همئن گون قئیمتی رب اوچون وقف ادئلمئش بئر شی کئمی ورسئن. ۲۴ آزادلیق ائلئنده همئن زمی ساتین آلبندیغی آداما کی، زمئنئن صاحیبی ائدی، قایتاریلسین. ۲۵ بوتون دئر موقدس مکانداکی شیکله گؤره ساییلسین. بو شیکل ائثرمی گرایا* برابر دئر. ۲۶ حیوانلار آراسیندا ائلك دوغولان ربّه عابیددیر. هچ کئم اونو وقف اتمه سئن. ائستر اؤکوز اولسون، ائستر قویون، اونلار ربئن دئر. ۲۷ اگر نجئس حیوانین بالاسی اولسا، اونو گئئن آدام اونون دئرئنه پشده بئرئنی علاوه ادئب گری آلا بئلر. اگر او گری آلینمیرسا، دئرئنه گؤره ساتیلسین. ۲۸ بئر نفرئن اؤز املاکیندان ائستر آدام، ائستر حیوان، ائستر مولکو اولان زمی ساحه سی، یعنی، ربّه همئشه لئک تقدئم ادئی هر بئر شی نه ساتیلسین، نه ذه گری